

ଧ୍ୱନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି

The Dhvani Pratidhwani

website : www.dhwanipratidhwani.net
email: pratidhwani.dhwani@gmail.com

ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ.....

ଅସରନ୍ତି ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହ...

ସାଗରିକା

ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ :
ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ସାଗରିକା
ଜେଲ ରୋଡ, ବାଲେଶ୍ୱର-୭୫୬୦୦୧

ବାଲେଶ୍ୱର ■ ରବିବାର ୨୩ ଜୁନ ୨୦୨୪ ■ ମୂଲ୍ୟ ଟ. ୨.୦୦ ପତ୍ରା ■ ପୃଷ୍ଠା ୩-୩୩-୩୦ ■ Baleshwar ■ SUNDAY 23 June 2024
Vol.No. 35 ■ No.167 ■ Price :Rs.2.00 (8 pages) ■ R.N.I. Registered No. 52528/91 ■ Postal Registered No. Balasore (Odisha)/005/2019

୨୪ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଛୁଇଁଲା
ମୌସୁମୀ: ଆଜି
୨ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରବଳ
ବର୍ଷିତ

ରତ୍ନବେଦୀ ଛାଡ଼ି ସ୍ନାନବେଦୀରେ ତିନିଠାକୁର

ଜିଏସଟିକୁ ନେଇ ବଡ଼ ଘୋଷଣା: ପ୍ଲାଟଫର୍ମ
ଟିକେଟ୍ ଓ ରେଳବାଇ ସେବାରେ ଲାଗିବନି ଟିକସ

■ ୧୦୮ ଗରା ସୁବାସିତ ଜଳରେ ସ୍ନାନ କଲେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂର୍ତ୍ତି
■ ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କ ଗଜବେଶ ଦେଖି ଭାବ ବିହ୍ୱଳ ହେଲେ ଭକ୍ତ

ପୁରୀ, ୨୨/୬ (ନି.ପ୍ର): ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କ ଭବ୍ୟ ବେଶ ଦେଖିବାକୁ ଆଜି ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଛୁଟି ଆସିଛନ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ । ଭଗବାନଙ୍କ ଅପରୂପ ବେଶ ଦେଖି ମତ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଅଗଣିତ ଭକ୍ତ । ସ୍ନାନପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହାସ୍ନାନରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ଘୋଷଯାତ୍ରାର ପର୍ବ । ରାତି ପାହିଲା ବେଳକୁ ହଜାର ହଜାର ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ଆଜି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ ପୁରୀ । ଘଟ ଘଟା ଓ ହରିବୋଲି

ହୁଳହୁଳି ଧ୍ୱନିରେ କମ୍ପି ଉଠିଥିଲା ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିବେଶରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ସ୍ନାନଯାତ୍ରାର ନୀତିନୀତି । ଧାତି ପହଞ୍ଚିବେ ଶ୍ରୀଜୀଉମାନଙ୍କୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ସ୍ନାନମଣ୍ଡପକୁ । ପହଞ୍ଚି ବିକେ ସମୟରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଲାଗି ହେଲା ରୁଲ୍ ଓ ଚାହିଁ । ଚାହିଁ ଶୋଭିତ ଠାକୁରଙ୍କ ଅନୁପମ ରୂପ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଭକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ । ମଙ୍ଗଳ ଆକାଶ, ମରୁତମ, ଅବକାଶ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ସ୍ନାନନୀତି । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଜଗନ୍ନାଥ, ଶ୍ରୀ ବଳଭଦ୍ର, ଦେବୀ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ସ୍ନାନ ମଣ୍ଡପରେ ୧୦୮ କଳସ ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ପଟେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମହାସ୍ନାନ - ଅନ୍ୟପଟେ ଆକାଶରୁ ମୁଷଳ ଧାରରେ ବର୍ଷା । ଏପରି ଦୁର୍ଲଭ ଭାବଦେବତାକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲା । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ୩୫ ଗରା ଓ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କୁ ୩୩ ଗରା ଜଳରେ ସ୍ନାନ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ୨୨ ଗରା ଓ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କୁ ୧୮ ଗରା ଜଳରେ ଅଭିଷେକ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଜୀଉଙ୍କ ମହାସ୍ନାନ ପରେ ଗଜପତି ମହାରାଜ ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବ ପାରମ୍ପରିକ ରମଜାନରେ ବସି ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ସ୍ନାନ ମଣ୍ଡପରେ । ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଛେରାପହରା । ଛେରାପହରା ପରେ ଶ୍ରୀଜୀଉମାନେ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଗଜାନନ ବେଶ ବା ହାତୀ ବେଶ । ସ୍ନାନ ମଣ୍ଡପରେ ଜଳ ଲାଗି ସରିବା ପରେ ଚାରି ଠାକୁରଙ୍କ ହାତୀବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବେଶକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ ଘଟା ଘଟା ଧରି ଚାହିଁ ବସିଥିଲେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ । ଏହି ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟକୁ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଥିବା ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତନ କରି ଥିଲେ ଅଗଣିତ ଭକ୍ତ । ସ୍ନାନଯାତ୍ରା ପରେ ଆଉ ରତ୍ନବେଦୀକୁ ଫେରନ୍ତି ନାହିଁ ଠାକୁର ।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୨୨/୬ : ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ମଳା ସୀତାରମଣଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ବସିଥିବା ୫ମାତମ ଜିଏସଟି ବୈଠକରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ବୈଠକରେ ଏକାଧିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା ଉପରକୁ ଟିକସ ଛାଡ଼ି ଏବଂ ଟିକସ କୋହଳ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ବାହାରେ ଜଣକ ପିଲା ମାସିକ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାର୍ଜ ନେଉଥିବା ହଠାତ୍‌ରେ ଟିକସ କିଏପି ବାହାରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ସର୍ତ୍ତ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିୟମିତ ୯୦ ଦିନ ଯାଏ ରହୁଥିବେ । କାଳେ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକ ଟିକସ ଛାଡ଼ି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଫାଇଦା ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକ ନେଇଥିବେ, ସେଥିପାଇଁ ଏପରି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ରେଳ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ପାଇଁ ଲାଗୁ ଥିବା ଟିକେଟ୍, ଷ୍ଟେଟ୍ ରୁମ୍ ଓ କ୍ଲବ୍ ରୁମ୍ ପାଇଁ ଲାଗୁଥିବା ଚାର୍ଜକୁ କିଏପି ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହାବାଦ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ମିଳୁଥିବା ଦେବତା ତାଳିତ ଗାଡ଼ିର ସେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର କିଏପି ଲାଗିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଦୁଷ୍ଟ

ରାଜ୍ୟର ସବୁ ନିଗମ ଅଧକ୍ଷଙ୍କୁ ହଟାଇଲେ ବିଜେପି ସରକାର

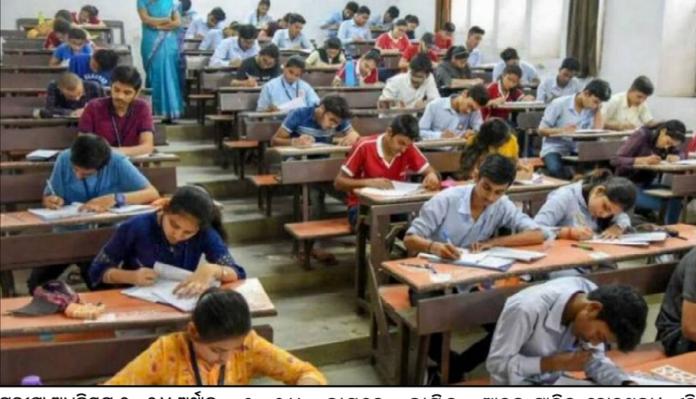
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୨/୬ (ନି.ପ୍ର): ରାଜ୍ୟରେ ବିଜେପି ସରକାରରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ନିଗମ)ରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ପ୍ରାୟ ୩୦ରୁ ଅଧିକ ବିଜେପି ନେତାଙ୍କୁ ଆଜି ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ବିଜେପି ସରକାର କ୍ଷମତାକୁ ଆସିବା ପରେ ଗତକାଳି ବିଜେପି ସରକାରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଓ ଯୋଜନାର ସମସ୍ତ ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆଜି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ ରାଜ୍ୟର ବିଜେପି ସରକାର ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ନିଗମ ଅଧକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅଧକ୍ଷମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ

ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାରେ କୌଣସି ଗୁଣାତ୍ମକ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉନଥିବା ଦର୍ଶାଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମାଝୀ ବିଜେପିର ଏହି ନେତାମାନଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଫଳାଫଳ କୁନ୍ ୪ ଚାରିଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ, ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଉପଦେଷ୍ଟା ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ବିଜେପି ନେତାମାନେ ନିଜ ନିଜ ପଦରୁ ଉସ୍ତାଫା ଦେଇଥିଲେ । କିଛି ନେତା ନିଜ ପଦ ଛାଡ଼ିନଥିବାରୁ ବିଜେପି ସରକାର ଧାଡ଼ିକିଆ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରି ବିଜେପି ସରକାରରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

୧୦ ବର୍ଷ ଜେଲ, ୧ କୋଟି ଜରିମାନା: ଆଣ୍ଡି ପେପର ଲିକ୍ ଆଇନ୍ ଲାଗୁ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୨୨/୬ : ଏବେ ପେପର ଲିକ୍ କଲେ ଆଉ ମିଳିବନି ଗ୍ରାହି । ଏଥର ପେପର ଲିକ୍ କଲେ ହେବ ୧୦ ବର୍ଷ ଯାଏ ଜେଲ ଦଣ୍ଡଦେଶ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ୧ କୋଟି ଯାଏ ଜରିମାନା ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦେଶରେ ଅଧିକ ରାତିରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି ଆଣ୍ଡି ପେପର ଲିକ୍ ଆଇନ୍ । ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ତ ଲିକ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଇନ ଆଜିଠାରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ଶୁକ୍ରବାର ବିଲ୍‌ସିଟି ରାତିରେ ସରକାର ଏହି ଆଇନର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଇନର ନାଁ ସର୍ବସାଧାରଣ

ପରୀକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ ୨୦୨୪ ଅର୍ଥାତ୍ ପଢ଼ିବୁ ଏକାଧିନିୟମ (ଅନ୍ୟାୟ ଅର୍ଥର ନିରାକରଣ) ଆଇନ୍, ୨୦୨୪ ନାମରେ ନାମିତ କରାଯାଇଛି । ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୪ରେ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଇନ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ତିନି ବର୍ଷରୁ ୧୦

ପ୍ରାକ-ବଜେଟ୍ ପରାମର୍ଶ ବୈଠକ: ସମ୍ବଲପୁରରେ ଏମ୍-୨ ସହ ସୁଭଦ୍ରା ଯୋଜନା ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମାଗିଲେ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୨୨/୬ : ଆଜି କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ମଳା ସୀତାରମଣଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରାକ-ବଜେଟ୍ ପରାମର୍ଶ ବୈଠକରେ ଓଡ଼ିଶାର ଉପମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କେ.ଭି. ସିଂହଦେବ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଆଗାମୀ କେନ୍ଦ୍ର ବଜେଟ୍, ୨୦୨୪-୨୫ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେବାକୁ ଏହି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ ବିଶାଳ ଦେବ ଉପମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଏହି ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୀତି, ବିକାଶ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଏକ ଲିଖିତ ସ୍ୱାରକପତ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ବଜେଟ୍, ୨୦୨୪-୨୫ ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିମନ୍ତେ

ବିଷାକ୍ତ ମଦ ପିଇ ଗଲାଣି ୫୫ ଜଣଙ୍କ ଜୀବନ: ମୁଖ୍ୟ ଯୋଗାଣକାରୀ ଗିରଫ

ଡାମିଲନାଡୁ, ୨୨/୬ : ଡାମିଲନାଡୁ ମଦ ମୃତ୍ୟୁ ମାମଲାରେ ସହିଷ ମୁଖ୍ୟ ଯୋଗାଣକାରୀ ଗିରଫ । ଆଜି ପୁଲିସ୍ ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ଯୋଗାଣକାରୀକୁ ଗିରଫ କରିଛି । ପୁଲିସ୍ କହିଛି ଯେ, ଗିରଫ ଚିନ୍ତାଦୂରାର କରୁଣାପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଁକୁ ବିଷାକ୍ତ ମଦ ଯୋଗାଣର ମୁଖ୍ୟ ସହିଷ । ପ୍ରକାଶ ଆଉଟ୍ରି, ରାଜ୍ୟର କାଲୁକୃତି କିଲ୍ଲରେ ବିଷାକ୍ତ ମଦ ମୃତ୍ୟୁ ମାମଲା ହାହାକାର ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ବିଷାକ୍ତ

ମଦ ପିଇ ୫୫ ଜଣଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ବେଳେ ଏକାଧିକ ଲୋକ ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥାରେ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଗତକାଳି ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ, ବିଷାକ୍ତ ମଦ ପିଇ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନି ଜଣ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ୧୦ ଜଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସକାରାତ୍ମକ ରହିଛି ।

ରାଜ୍ୟରେ ୩୯% ନିଅଂଟିଆ ବର୍ଷା

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୨୨/୬ (ନି.ପ୍ର): କୁନ୍ ୧୭ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଠାରୁ ୩୯ ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ବର୍ଷା ହୋଇଛି । କେବଳ ୮ ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ବର୍ଷା ହୋଇଥିବା ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ଆଂଚଳିକ ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଦେଇଛି । ୫ ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ଥିତି ଅତି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥିତି ରହିଛି । ଏହି ୫ ଜିଲ୍ଲା ହେଲା ବଲାଙ୍ଗିର, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀ । ସ୍ୱାଭାବିକ ଠାରୁ ପୁରୀରେ ସର୍ବାଧିକ ୭୧% କମ୍ ବର୍ଷା, ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ୬୮% , ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୬୩% , ବଲାଙ୍ଗିରରେ ୬୧% , କେନ୍ଦୁଝରରେ ୬୦% କମ୍ ବର୍ଷା ହୋଇଛି । ସେହିପରି ୧୭ ଜିଲ୍ଲାରେ ୨୦ରୁ ୫୯% ନିଅଂଟିଆ ବର୍ଷା ରେକର୍ଡ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ମାଲକାନଗିରି, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୂଆପଡ଼ା, କନ୍ଧମାଳ, ସମ୍ବଲପୁର, ତେଜାନାଳ, କଟକ ଓ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ବର୍ଷା ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ସୂଚନା ଦେଇଛି ।

ଦୁଇ ଲାକ୍ଷୁଆ ଡାକ ଅଫିସରଙ୍କୁ ମାଡ଼ି ବସିଲା ସିବିଆଇ

ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ୨୨/୬ (ନି.ପ୍ର): ଦୁଇ ଲାକ୍ଷୁଆ ଡାକ ଅଫିସରଙ୍କୁ ମାଡ଼ି ବସିଲା ସିବିଆଇ । ୪୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଉପରେ ଉପକ୍ରମ ବେଳେ ସିବିଆଇ ହାତରେ ଧରା ପଡ଼ିଛନ୍ତି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ବଡ଼ସାହି ଉପଡାକପରର ଦୁଇ ଅଫିସର । ଖବର ଲେଖା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଚଢ଼ଢ଼ ଜାରି ରହିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ବଡ଼ସାହି ଉପଡାକପର ଅଧୀନରେ ରହିଛି ମାଗଣା ଡାକଘର । ସେହି ଡାକ ଘରେ ଅଜିତ କୁମାର ରାଉତ ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ଭାବେ ଚାକିରି କରୁଛନ୍ତି । ମାସେ ତଳେ ବଡ଼ସାହି ଉପ-ଡାକଘରୁ ଡାକ ପାଖକୁ

ଫୋନ୍ କଲ ଆସିଥିଲା । ଭିତରକ ପାଇଁ ସମସ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଆଣିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଡାକରା ପାଇଁ ସମସ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଧରି ଡାକ ଅଫିସରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଅଜିତ । କାଗଜପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ବଡ଼ସାହି ଉପ-ଡାକଘର ଉନ୍ନତପେକ୍ଟର ରୁବି ଦାସ ଓ ଓଜରସିଂହର ସୁଶାନ୍ତ ଦାସ । କାଗଜପତ୍ର ସବୁ ଠିକ୍ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ମାଗିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଅଜିତ ମନା କରିଥିଲେ । ପରେ କିଛି ଉପାୟ ନପାଇ ୧୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ଟଙ୍କା ନେବା ବେଳେ ୧୦ ଦିନ ଭିତରେ ଉନ୍ନତପେକ୍ଟ

ଅଫିସରେ ୧୫ ମିନିଟରୁ ଅଧିକ ବିଲମ୍ବ ହେଲେ କଟାଯିବ ଅଧା ଦିନର ଦରମା

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ୨୨/୬ : କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଆଉ ବିଲମ୍ବ ସହ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ବିଲମ୍ବରେ ଅଫିସରେ ପହଞ୍ଚିବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କଡ଼ା ଆଇନ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଫିସରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ

୧୫ ମିନିଟରୁ ଅଧିକ ବିଲମ୍ବ ହେଲେ ଦରମା କାଟିବାକୁ କଠୋର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ୧୫ ମିନିଟରୁ ଅଧିକ ବିଲମ୍ବ ହୁଏ ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ

ଧାରାବାହିକ
ଉପନ୍ୟାସ
ଡ.ଭାଗବତ ବେହେରା

ଭାଗ-୫୬
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଭାଗରୁ...)
ସାତା !
ପାଟିକରି ଉଠିଥିଲେ ରାବଣ ।
କାହିଁକି ଦୁଆରେ ପାଟିକରୁଛ ଲଙ୍କପତି ।
ତୁମେ ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖୁଛ ମୋ ରୁଷ୍ଟର
ରାମ ନାମ ତୁମ ସଂଗୀତ ପ୍ରବାଣୀ ନାରୀ
ମାନଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ କବିତାକଳା । ତୁମ ନାମ,
ତୁମ ସଙ୍ଗ, କାହିଁକି ପାଥେୟ କରି ସେମାନେ
ସଂଗୀତ ବୋଲୁଥିଲେ । ସେସବୁ ତାଙ୍କ ରୁଷ୍ଟରୁ
ଅପସରି ଯାଇ ସେ ରୁଷ୍ଟରୁ ଝରିଲା ରାମନାମ ।
ଏହି ସାଧାରଣ ସଂଗୀତ ପ୍ରବାଣୀ ନାରୀଙ୍କୁ
କାହିଁକି ତାଙ୍କ ଲଙ୍କପତି, ଯଦି ପାଠୁଛ ମାତା
ସରସ୍ୱତୀଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କର । ସେ ତାଙ୍କ ମଞ୍ଚୁଳ
ବାଣୀ ଧରି ଏଠାରେ ବସି ରାବଣ ନାମରେ
ସଂଗୀତ ଗାନ କରୁ । ଏ ସାଧାରଣ ନର୍ତ୍ତକୀ
ମାନଙ୍କୁ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ନ ନଈଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀର
ରମା, ମେନକା, ଭର୍ବଣୀ ଆଦି ନୃତ୍ୟ ପ୍ରବାଣୀ
ସ୍ୱର୍ଗନର୍ତ୍ତକୀ ମାନଙ୍କୁ ଏ ସ୍ଥାନକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କର,
ସେମାନେ ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।
ତୁମର ସୂଚକାର ମାନେ ଏ ଯେଉଁ ମିଷ୍ଟାନୁ,
ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ଏଥିରେ ମୋ ମନ ନାହିଁ,
ତୁମେ ସ୍ୱୟଂ ମାତା ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କୁ ତାଙ୍କି ତାଙ୍କ
ହସ୍ତରେ ଅନୁ, ପ୍ରସାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆଣି ମୋ
ସମ୍ମୁଖରେ ଥୋଇଦେଇ ଦେଖ, ସାତାର ରୁଚି
କେଉଁଥିରେ ରହୁଛି କି ?
“ସାତାର ରୁଚି ସର୍ବଦା ରାମ ନାମରେ
। ରାମଙ୍କ ହସ୍ତତୋଳା ପୁଷ୍ପ, ଫଳରେ, ରାମଙ୍କ
ଦିଆ ଏହି ସାଧାରଣ ଶାବ୍ଦରେ, ରାମଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ
ଝରୁଥିବା ସାତା, ସାତା ମଧୁର ସଂଗୀତରେ ।
ରାମଙ୍କ ନବଦୂର୍ଦ୍ଦାଦଳ କାନ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ
ରୂପଶୋଭାରେ । ସାତାର କଣ୍ଠରେ ରାମ,
ହୃଦୟରେ ରାମ, ମନରେ ରାମ, ବଚନରେ
ରାମ, ପାନରେ, ଭୋଜନରେ, ଶୟନରେ
ସବୁଠୁଁ ରାମ, ରାମ, ରାମ । ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମୋର ଗୋଟାଏ କଥା ସ୍ମରଣ ଥିବ ଲଙ୍କପତି
ଏ ଜୀବନରେ କୌଣସି ସୁତ ହିଁ ସାତାର
ଗତି, ମୁକ୍ତି, ଭକ୍ତି, ପ୍ରୀତି, ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା
ସଦୃଶ । ଏତେପରେ ତୁମେ ଯଦି କିଛି ବୁଝି
ନପାରୁଛ ତାହେଲେ ମୁଁ କହିବି ତୁମଠାରୁ ମୂର୍ଖ,
ଅଜ୍ଞାନ, ଅବିଦେବା...”
ମୋ ରୁଷ୍ଟରୁ ବଚନ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ସେ
କହିଥିଲେ, “ହଁ ହଁ ରାବଣ ମୂର୍ଖ, ଅଜ୍ଞାନ,
ଅବିଦେବା । ତୁମେ ସତ୍ୟ କହିଛ ସାତା, ତୁମକୁ

ବୈଦେହୀ

‘ବୈଦେହୀ’ ସାତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ନାମ ।
ଆର୍ଯ୍ୟା ଭାରତୀୟ ନାରୀ ସମାଜରେ ସାତା
ହେଉଛନ୍ତି ମଉଦୁମଣି । ତାଙ୍କ ତୁଲ୍ୟା
ନାରୀ ବିଶ୍ୱରେ ଅନୁପ୍ର ବିରଳ । ସେବା,
ତ୍ୟାଗ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଦୟା, କ୍ଷମାର ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ
ପ୍ରତୀକ ହେଉଛନ୍ତି ସାତାଦେବୀ ।
ଜୀବନଯାକ ଦୀପ ଭଳି ଜଳିଜଳି ସେ
ନିଜ ପରିବାରକୁ, ସମାଜକୁ ଆଲୋକ
ଦାନ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ତୁଲ୍ୟ
ପତିବ୍ରତା, ପତି ପରାୟଣା, ପତି ସୋହାଗିନୀ ନାରୀ ତାଙ୍କ ପରେ
ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି ମହନୀୟା, ଆଦର୍ଶ
ସ୍ତ୍ରୀନାୟା, ମହିତସା ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ଡ.ଭାଗବତ ବେହେରା
ତାଙ୍କର ‘ବୈଦେହୀ’ ଉପନ୍ୟାସଟିକୁ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ।
ଡ. ବେହେରାଙ୍କର ‘ବୈଦେହୀ’ ଧୂନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନିର ଗୁଣଗ୍ରାହୀ
ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ...

ସମୟରେ ସାତା କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ, ତାଙ୍କ
ଗହଣରେ ଥିବା ମୁନିକୁମାରୀଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରି
ଆସେ । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀ ଅନୁକମ୍ପା
କହି, କାହିଁକି ଦିନ ରାତି ସେ ଆଖି ରୁଦୁରାକୁ
ଯତ୍ନ ଦେଉଛୁ ନା’ ସାତା । ଏମିତି କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି
ତୁ ଶୁଣ ସସ୍ତ୍ର ସମୁଦ୍ରକୁ ଶୁଖାଇଦେବୁ । ତୋ
ଗର୍ଭରେ ଯେଉଁ ଅମୃତ ରସ ବହୁଛି ତା’ ଉପରେ
ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତୁ ଜନକ ରାଜାଙ୍କ
ଝିଅ । ଅଯୋଧ୍ୟାର ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କ ପୁତ୍ରବଧୂ ।
ସ୍ୱାମୀ ତୋର ଅରଣ୍ୟ ବାସରେ । ଏ ଜୀବନରେ
ସୁଖ ଦୁଃଖ ତ ଚଳୁଥିଲା ଭଲି, ଦିନରାତି ସୁରୁଛି
। ଦୁଃଖ, ସୁଖ ଏ ତ ଜୀବନ ନଦୀର ଦୁଇଟି ଧାର
। କେତେବେଳେ କେଉଁ ନଦୀରେ ବନ୍ୟା ଆସିବ
ତ କେଉଁ ନଦୀର ଧାର ଶୁଖିଯିବ । ଜୀବନର
ଷୋଳବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ରାଜପୁତ୍ର ତୁ ଭୋଗିଛୁ
ନା’ । ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ବି କିଛିଦିନ ସେ ସୁଖ ପାଇଛୁ
। ସୁଖ ପରେ ଯଦି ଦୁଃଖ ଆସିଛି ତାକୁ ସହିଯା ।
ଯା ପରେ ପୁଣି ସୁଖ ଆସିବ । ତୁ ଏଠାରେ କାନ୍ଦିଲେ
ତୋ ସ୍ୱାମୀ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ଥାଇ କାନ୍ଦିବେ । ତୋ
ଶାଶୁମାନଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରିବା ଝରିବ । ତୋ
ବାପା ମାଆଙ୍କ କଥା କ’ଣ ଆଉ ଅଧିକା କହିବି ।
ସର୍ବୋପରି ତୋ ଗର୍ଭରେ ଥିବା ଅଯୋଧ୍ୟାର
ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ତାର ପ୍ରଭାବ
ପଡ଼ିବ । ଏକଥା ତୋତେ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାଲ୍ମିକୀ
ପୂର୍ବରୁ ସୂଚଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏକଥା କ’ଣ ତୋର
ସ୍ମରଣ ନାହିଁ ସାତା ।
ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି
ପକାତେ, ମୋ ମନକୁ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ସୁଧାମୟୀ,
ପ୍ରୀତିଦା, କମଳା, ଶ୍ୟାମଳା ଆଦି ମୁନିକନ୍ୟା
ମାନେ କହିଛ ଦେବୀ ସଦୃଶିନେ ତ ଦୁଃଖର କଥା
କହିଲ । ଅରଣ୍ୟବାସ କାଳର ସୁଖର କଥା ଦିନେ
କହି ।
ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ସାତାଦେବୀ କହିଥିଲେ
ଦୁଃଖର ସାଗର ଭିତରୁ ସୁଖର ଜଳକୁ ଯାତ୍ରା
ଶୋଭିଲେ କ’ଣ ମିଳିବ ସଖା । ତଥାପି ତୁମକୁ
ଗୋଟାଏ ଦିନର କଥା କହୁଛି, ଯେଉଁଦିନ ମୋ
ପୁଣ୍ୟ ପରମ ଭକ୍ତ ହନୁମାନ ଆସି ଲଙ୍କାର
ଅଶୋକବନକୁ ଧ୍ୱଂସ କରି ସାରା ଲଙ୍କାରେ
ଅଗ୍ନିସଂଯୋଗ କରି ଦେଉ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲଙ୍କାକୁ ଭସ୍ମାକୃତ
କରିଦେଇଥିଲା । (କ୍ରମଶଃ)

ମୋ ଭଲି ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ଯାହାର ମୁଖରେ ଦଶ
ପଣ୍ଡିତର ଜ୍ଞାନ ପୂରି ରହିଛି ସେ ଯେତେବେଳେ
ବୁଝିବାରେ ଅସମର୍ଥ, ଏ ସଂସାରରେ ସ୍ୱୟଂ
ବୁଝା, ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ କେହି ତୁମକୁ ବୁଝି ପାରିବେ
ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଏ ଲଙ୍କପତି ରାବଣ କୋଟିକୋଟି
ପ୍ରଣାମ ଜଣାଇଛି ସାତା ।” ଏହାକହି ହୃତ
ବେଗରେ ରାବଣ ଅଶୋକବନ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ
।
ତାଙ୍କ ଯିବା ପଥକୁ ଅନାଇ ରହିଆସି ସମସ୍ତ
ପରିଭ୍ରମିକା, ନୃତ୍ୟ, ସଂଗୀତ,
ବାଦ୍ୟକାରୀମାନେ । ସମସ୍ତେ ଚକିତ ହୁଇ,
କାହାରି ତୁମ୍ଭରେ ଭାଷା ନାହିଁ ।
ମୋ ବେହରୁ ଗମଗମ୍ ହୋଇ ଝାଳ ବହି
ଯାଉଥାଏ ସୁଧାମୟୀ । ରାମଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କରି ମୁଁ
ସିନା ଏତେ କଥା କହିଗଲି, ହେଲେ କାଶିରଥୁଲି
ତା’ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥା କଣ ହେବ । ମୋ କଥା
ଶୁଣି ରାବଣ ଯେ ମୋତେ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ପ୍ରଣାମ
କରି ଏ ସ୍ଥାନ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବ, ତାହା ମୁଁ
କେବେ ଭାବି ପାରି ନଥିଲି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଚକିତ
ହୋଇ ଯାଇଥିଲି ରାବଣର ବ୍ୟବହାରରେ । ମୁଁ
ଭାବିଥିଲି ମୋ ମୁହଁରୁ ଏ ପ୍ରକାର ବାଣୀ ଶୁଣି
ରାବଣ ମୋତେ ଚିରସାର କରିବ, ଅସମ୍ମାନ
କରିବ, କିନ୍ତୁ ଏ କ’ଣ ! ରାବଣର ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ

ଦେଖୁ ମୁଁ ଚକିତ ।
ଧାରଣ୍ୟରେ ପରିଭ୍ରମିକାମାନେ ମୋ
ପାଖକୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏକାକୀ
ଛଡ଼ା ହେଇ ରହିଛି ମାତା ତ୍ରିକଟା । କିଛି ସମୟ
ବିତି ଯିବା ପରେ ସେ ମୋତେ ପଛରୁଥିଲେ
ସାତା ! ଏବେ ତୁମେ ଭୋଜନ କରିବ ?
ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡାଳ ପକାଇ ମୁଁ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି
କହିଥିଲି ଏ ସବୁ କ’ଣ ଘଟିଯାଇଛି ମା’ । ମୁଁ
କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ।
ମୋତେ ସାବୁକା ଦେଇ ସେ କହିଥିଲେ,
ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହଅନା ମା’ । ସମୟ ସବୁ ସମସ୍ୟାର
ସମାଧାନ କରିଦେବ । ଏହାକହି ସେ ମୋତେ
ହାତରେ ଧରିଥିବା ପାଟିଲା ଫଳଟିକୁ ଛଡ଼ାଇ
ଭୁଞ୍ଜାଇ ଦେଇଥିଲେ ।
|| ବାର ||
ପ୍ରତ୍ୟହ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ବାଲ୍ମିକୀ
ଆଶ୍ରମର ମୁନିକନ୍ୟା ମାନେ ସାତାଙ୍କୁ
ଝରିପାରୁଣୀକୁ ବେଢ଼ି ଯାଆନ୍ତି, ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ
ଜୀବନରେ ବିଚାରଥିବା ଦୁଃଖ କାହାଣୀ ଶୁଣିବା
ପାଇଁ । ନିଃସଂକୋଚରେ ସାତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅଂଗେ ଲିଭାଉଥିବା ଘଟଣାକୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ
ବଖାଣି ବସନ୍ତି । ଦୁଃଖ କାହାଣୀ କହୁଥିବା

କବିତା...
|| ମନ ||
କହିବ ତ ତମର ମୁଁ
ବେଠିଆ ହେବି
କୋଠିଆ ହେବି
ଛାଡ଼ିଆ ହେବି !!
ତମ ବୋଲକରା ହେବି
ବେଗାରି ହେବି
ତାକର ହେବି
ତମ ଦୁଆରୀ ହେବି !!
ତମ ମଜୁରିଆ ହେବି
କୁଲି ହେବି
ତମ ଖଲି ଉଠେଇବି !!
ତମ ଗୋଡ଼ ଘଷା ହେବି
ପାଦ ଆଉଁସା ହେବି
ଗୋଇଠା ଖୁଆ ହେବି !!
ତମର ଦୂତ ହେବି
ତମ ବେତ ଖୁଆ ହେବି
ତମ ଗୋରୁ ମୂତ କଜା ହେବି !!
♥ ବାଳକାଟୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା-୭୫୨୧୦୦
(ମୋ) ୯୮୬୧୩୩୨୧୧୮

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାରଣା
କହିବ ତ ତମ ଆଜ୍ଞାକାରୀ ହେବି
ତମ ବଚନ ପାଳିବି
ତମ ପାଦ ମଂତାଳିବି !!
ତମ ଛଡ଼ା କିଏ ମୋର
ନିକର ଆଉ ଅଛି ଯେ
ଖାଲି ମନେଇ ପାରିଲେ ହେଲା !!
ମଣିଷ ପାଳିବା ସହଜ ଯେ
ହେଲେ ମନ ପାଳିବା ?
ଏଇ ମନ ପାଳିବା
ସହଜ ହେଇ ପାରିଲାନି ବୋଲି ତ
ମୁଁ କୋଉ ବା କାହାର ହୃଦି
ନା କୋଉଅବା ହେଇ ପାରିଲି !!
♥ ବାଳକାଟୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା-୭୫୨୧୦୦
(ମୋ) ୯୮୬୧୩୩୨୧୧୮

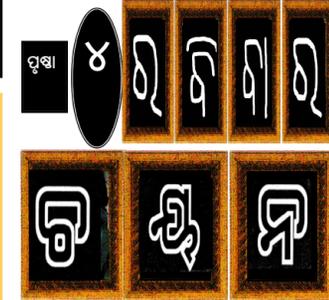
|| ମୂର୍ତ୍ତି ||
ତା’ର ଦୀର୍ଘ ମିଆଦିର କାହାଣୀ
ତପିଯାଏ ଆକାଶର ସରହଦ
ତାରା ସବୁ ଖସି ପଡ଼ିଛି
ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ,
ଆଲୁଅ ଛୁଇଁବା ଆଗରୁ... !
ଏମିତି ଏକ ଅକ୍ଷରପୂର୍ଣ୍ଣ
ପୁସ୍ତକରେ ତିଷ୍ଠି ରହିବା
ଯେହେତୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ମୋର ଆତ୍ମସ୍ଥ ଓ ଯାତନା
ଓହ୍ଲାଇ ପାରେନା ଦେହରୁ
ଭୋଗୁଥିବା କୁର ପରି ।
ମୋ ପାପୁଲିର ବ୍ୟାକୁଳତା
ଓ ଆଖିର ନୀରିହ ପ୍ରତିବାଦକୁ
ବେଖାଡ଼ିବ କରି
ସରଗର୍ବରେ ଚାଲିଯାଏ ସେ
ମୋ ମୁଖ ତେଇଁ ।
ସେ ମୋ କଥା ଶୁଣେନି,
ନା ଶୁଣେନି କେବେ !
ଅଭ୍ୟାସଗତ ଚାକୁ
ଟିକେ ଟିକେ କରି
ପଢ଼ିବାକୁ ଗଲାବେଳେ,
ପ୍ରତିଥର ତା’ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼େ
ସବୁ ଦାବି ଭୁଲି ।
ସେ ମୋ ପାଖରେ
ଆଉ କି’ ନଥାଇ
ମୋ ଚାରିପାଖରେ ଥାଏ
ତା’ ଦେହର ବାସ୍ତା ।

ଜୟନ୍ତୀ ବିଶ୍ୱାଳ ବେହୁରିଆ
ଗୋଟେ ଭାବଶୂନ୍ୟ ଛାଇ ନେଇ
ସେ ମୋର ନିକଟତର ହୁଏ ,
ତିକ୍ ତିକ୍ କରି କାଟିଦିଏ
ମୋ’ର ଉଦୟତ ଚର୍ଚ୍ଚନା
ଗରମ ବାଲିରେ ପୋତିଦିଏ
କ୍ଳୋଧିତ ନିଶ୍ୱାସ
ଅତି ଅସହାୟ କରି ।
ତା’ର ସେ ନିଷ୍ଠୁର ଆଲୁକି
ଛୁଇଁବାକୁ ଗଲେ ମୋର ଓଠ
ପୁରପାଦ ପୁଣି ଯାଇପାରେନି ପଛକୁ
ଚଳି ଯାଏ
ମହମର ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ପରି,
ନୂଆ ଗୋଟେ
କ୍ଷତର ମୋହରେ... !!
♥ କୃଷ୍ଣ ନଗର,
ବାଲିଆ, ବାଲେଶ୍ୱର
(ମୋ) ୮୯୧୭୭୫୭୮୩

|| କାଳେ ମୁଁ ନ ଥିବି ବୋଲି ||
ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ ତମେ,
ମୁଁ ସିନା ଦେଖୁନି ତମକୁ,
ଜଗତ ଦେଖୁଛି,
ମୋ ନାଡ଼କୁ ଉଡ଼ିଯିବା ପରେ,
ଏବେ ଏ ଆକାଶ ତମର,
ଅନ୍ଧକାର ନିରବଧୂ, ଅଚିନ୍ତ୍ୟ, ଅନନ୍ୟ
ଦିଗବଳୟ ପାରିହେଇ ତମେ
ଭକ୍ତ ଏତେ ଦୂର,
ମୋ ଆଖି ପାଏନି ସିନା,
ତମ ଛାଇ ପଡ଼େ ଏଠି ମୋ ପୁଅଦାରେ,
ତମ କାରତର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟରେ
ବିଭୋର ସମସ୍ତେ ଏଠି
ତମକୁ ଅନେଇ ଥିବା,
ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ନିଶ୍ୱାସସବୁ ଭିତରେ
ମୁଁ ବି ଠିଆ ହେଇଛି,
ବିନା ଆଶାରେ, ବିନା ଇଚ୍ଛାରେ,
ସେସବୁ କାଳେ ବାହି ପକେଇବ ତମକୁ
ତମ ତେଣୁକୁ,
ଧୂମା କରିଦେବ ତମ ଗତି,
ଅଂଶଟେ ହେଲେ ବି
କାଳେ ଦୂରେଇ ଯିବ ତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ ତମେ ସିନା,
ମୋ ଆଖି ଆଗରେ,
♥ ଓଲଟରହାଟଟନ, ଯୁକେ

ନୀଳମାଧବ କର
ତମ ଆଶ୍ୱାସନା ଅଛି,
ତମ ଶର ସବୁ ଅଛି, ସୁର ଅଛି
ରହି ରହି ମୋ କାନରେ ବାଜୁଛି
ତମେ ଯେ ଫେରିବ
ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ମୋର,
ତେବେ ତମେ ଫେରିଲା ବେଳକୁ
କାଳେ ମୁଁ ନ ଥିବି ବୋଲି,
ତମ ପାଇଁ ମୋ ନିଶ୍ୱାସସବୁକୁ
ମନସରେ ସଞ୍ଚି ଦେଇଯାଉଛି ଏବେଠୁ ।
♥ ଓଲଟରହାଟଟନ, ଯୁକେ

|| ନିଅଁ ||
ନିଅଁ ଖୋଲି ଗଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ଯେ
ଜମାଭର -
ନୂତନ ସମ୍ଭବନାର
ନିଜେ ନିଜକୁ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ପୋତି
ବୁଦ୍ଧ ଭିତ୍ତି ଗଢ଼ିବାର ଦମ୍
ହିସାରେ ଅଛି ତ ?
ନିଅଁ ଖୋଲି
ତୋଳି ଧରିବାକୁ
ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଓ ଉତ୍ସାହ
ସଂସ୍କାର ଓ ସଭାପତା
ଅତି ଓ କାରତର ସଭା
ପୋତିଦେବାକୁ ହୁଏ ଯେ’
ଆପଣା ପାଥୀବ ଭୟଭୀ;
ଏ କଥା କାଣ ତ ?
ମାଟି ଚାଡ଼ି
ତଡ଼ା ମାଟିର ଗରଭେ
ନିଜ ଦମ ଓ ଇହାଶକିକୁ
ନିଜ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବନ୍ଧତା ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତାକୁ
କଂକ୍ଳିତ ପରାୟେ ଆପି
ଯେ’ ପକେଇ ହୁଏ ନିଅଁ ଆଗମୀର
ଏହା ପୂର୍ବକଳଠୁ ଶିଖୁଛ ତ ?
କେଉଁ ମିତର କି ସୁପର
ନିଅଁ ଚାଡ଼ି ଦେଖ
କାଳର ଭଗ୍ନରାଗରେ ପାଖ ମୂଳଦୁଆ
ଏବେ ବି କେମିତି
ମାଟି କାମୁଡ଼ି ପଡ଼ିରହିଛି
ମଲିଛିଆ ବିହମଳ
କି ଭାବେ ଭରି ଆତ୍ମୋତ୍ସର୍ଗ ଅନଳିନତା;
କିଛି ବୁଝିପାରୁଛ ତ ?
ପୋତ ପୋତ
ନିଜକୁ ହିଁ ପୋତ
ଆପେ ଆପଣାକୁ ସକାର ଆଧାର
କାଂକ୍ଷିତ ନବଭଦ୍ରେଷର
ଓ ପୁରସ୍କୃତ ପୁରସ୍କୃତ ପ୍ରତେ ହେଉ;
ମାନବତା :
ମହିମ-ନିଅଁ
ଆମ ସହାବସ୍ଥାନର !
♥ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ
ଭଂରାଜା ବିଭାଗ,
ହିଯୋଳ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଖଲୁରିକଟା,
ଢେଙ୍କାନାଳ-୨୦
(ମୋ) ୭୦୭୭୮୪୯୯୦

କବିତା ବି ପାଠକକୁ ସେମିତି ଭାବରେ ପାଖକୁ ଡାକିବା ଦରକାର ଯେମିତି ସେ ଡାକକୁ ପାଠକ ଫାଙ୍କି ପାରିବ ନାହିଁ : କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର ଗୋଟେ ଶୁଭକ୍ଷୀଣ ଉଚ୍ଚାରଣ । ଜୀବନ ଜିଜ୍ଞାସାକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଅଛି ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ, ତାହା ତାଙ୍କ ଭିତରର ସୃଜନକର୍ମର ପରାକାଷ୍ଠାକୁ ହିଁ ଦୃଶ୍ୟମାନ କରାଏ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ ହେଉ କି ସାମାଜିକ ବିଲକ୍ଷଣ ସବୁଠି ତାଙ୍କ କବିତାର ଅନୁପ୍ରବେଶ ବେଶ୍ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ । କବି କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ହେଉଛନ୍ତି ସମକାଳୀନ ବାସ୍ତବତାର ଜଣେ ସାର୍ଥକ ଚିତ୍ରକର । ସେ ସଜାତି ପାରନ୍ତି ଆବେଗ, ଅଭାସ୍ୟା, କାରୁଣ୍ୟ, ଅବସାଦମାନଙ୍କୁ ଅନୁଭବର ଅନୁରାଗରେ, ସେ ପରଶି ପାରନ୍ତି ତାଙ୍କର ମାର୍ମିକ ଅନୁଭୂତିକୁ ନିଆରା ଭାବ ଓ ଶବ୍ଦର ପୁଟ ଦେଇ । ତାଙ୍କ ସହ ଏଥରର ଆଳାପ...

ପ୍ରସ୍ତୁତି : ସୈରିକ୍ଷୀ ସାହୁ

■ କବିତା କାହିଁକି ? କେମିତି ହୋଇଥିଲା ଆପଣଙ୍କ କବିତାର ଆଦ୍ୟ ସ୍ଵରଣ ?

■ କବିତା କାହିଁକି ପଢ଼ାରିଲେ କହିବି, କବିତା ଗୋଟେ ଖୋଲ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଗରୁ ତମ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ନପାରିଲେ, ଶେଷରେ ମାଟିକୁ ଚୋଟ ମାରି ମନବୋଧ କରେ । କବି ବି ସେଣା କରେ । ତେବେ ନିଜର ଭାବାବେଗକୁ ପ୍ରକଟ କରିବା ମଣିଷର ସହଜତା ପ୍ରକୃତି । ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସତ୍ୟତାର ଆଦିକାଳରୁ ମଣିଷ ଖୋଜିଆସିଛି ମାଧ୍ୟମଟିଏ । କେବଳ କବିତା କାହିଁକି, ଭାଷା/ସାହିତ୍ୟ: ଏପରିକି ସମସ୍ତ କଳାସୃଷ୍ଟି ହିଁ ସେଇଥିପାଇଁ । ନିଜର ଆକୃତି ଓ ଆକୃତିମାନଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରକଟ କରିଆସିଛି ପଥରରେ, ପତ୍ରରେ, ଶବ୍ଦରେ, ଚିତ୍ରରେ, ଶବ୍ଦ-ଚିତ୍ରରେ, ଲେଖନୀ ମୁନ ଓ ନିହାଣ ଗାରରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳା ବସ୍ତୁ ଜଗତରେ ପରିବେଶ ସହ ସଂଘର୍ଷ, ସଂଘର୍ଷ, କ୍ରିୟା, ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକଟନ । ମୋର ବାପା (କାହ୍ନୁ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ) ଜଣେ କବି । କେଳୀ ମା'ଙ୍କର ମୁହଁରେ ଆ'ନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ରାଧାନାଥ, ଗଙ୍ଗାଧର ଓ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରସାଦ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଉଦ୍ୟାଦି । ଉଭୟଙ୍କ ଠାରୁ କବିତା ଶୁଣେ, ଆଲୋଚନା ବି ଶୁଣେ । ୧୯୮୬ ମସିହାରେ, ଧାମନଗର କଲେଜରେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ସମୟରେ, ମୋର ଶିକ୍ଷକ, କବି ବିକ୍ରମ ମହାପାତ୍ର,

ସୋମନାଥ ଓଷା ଓ ଅବନୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସଂଘର୍ଷରେ ଆସିଲି । ଦିନେ ବିକ୍ରମ ସାର୍ ତାଙ୍କି ତାଙ୍କ କବିତା ଶୁଣେଇଲେ ଓ ପଢ଼ାରିଲେ, ମୁଁ କବିତା ଲେଖୁଛି କି ନାହିଁ । ମନା କଲି । ସେ କହିଲେ, “ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ତୁମର ବକ୍ତୃତା ମୁଁ ଶୁଣୁଥିଲି, ତୁମର ଶବ୍ଦ ଚୟନ କହିବି- ତୁମେ ଖୁବ୍ ସିରିଅସ୍ କବିତା ଲେଖୁପାରିବ, ଲେଖା ।” ସେ ବାଧ୍ୟ କରି କହିଲେ, “ମୋତେ ଗୋଟେ କବିତା ଲେଖି ଦିଅ, କଲେଜ ମାଗାକିନ୍ ପାଇଁ ।” ଦୁଇଦିନ ପରେ କବିତାଟିଏ ଲେଖି ଦେଖେଇଲି । ସେ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇ ମୋତେ କୁଣ୍ଠେଇ ପକେଇଲେ, ତା'ବୋକାନକୁ ଡାକି ନେଇ ତା' ପିଆଇଲେ ଓ ମୋ ଭିତରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଭରିଦେଲେ ।

■ ଆପଣଙ୍କ ସାରସ୍ଵତ ପ୍ରେରଣା କିଏ ? ସାହିତ୍ୟର ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁ ଭାବେ ଆପଣ କାହାକୁ ସ୍ମରଣ କରନ୍ତି ?

■ ମୋର ସାରସ୍ଵତ ପ୍ରେରଣା ଖୋଦ୍ ମୋର ଜୀବନ, ଯାହାକୁ ମୁଁ ‘ଦୁଃଖମହାମେରୁ’ ବୋଲି ଡାକି ପାରେ । ମୋର ଗୋଟାପଣରୁ ମୁହଁମୁହଁ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଥିବା ପ୍ରତି ଦୁଇଦିନ ଆର୍ତ୍ତ; ମୋର ବାରମ୍ବାର ଗଢ଼ିହେବାର ନିତ୍ୟନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ମୋର ଡାକରେ ସାରା ଦେଉଥିବା ପ୍ରତିଟି ହୃଦୟର ‘ଓ’ ମୋର ସାରସ୍ଵତ ପ୍ରେରଣା । ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁ ତ ମୋର ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନେ । ତେବେ ସାହିତ୍ୟ ରଚନାର ଆଦ୍ୟ ଗୁରୁ କଥା ଆସିଲେ ମୁଁ କବି ସୋମନାଥ ଓଷାଙ୍କ ନାମ ନେବି

ଗର୍ବରେ । ସେ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ମୋତେ ଶବ୍ଦ-ଭେଦ ଓ ଭାବ-ଭୋଗ ଶିଖାଇଥିଲେ ।

■ କେମିତି ଥିଲା ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରବେଶର ଅନୁଭୂତି ? କେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଆଦର୍ଶ ନେଇ ଆପଣଙ୍କର ଏ ଯାତ୍ରା ?

■ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ “ମାନାବକାରରେ” ‘ରାଜା ଜଣେ ଥିଲେ’ ଓ ତା'ପରେ ‘ଝଙ୍କାର’ରେ ‘ନିକଶୋଳା’ ଶୀର୍ଷକରେ ବାହାରିଲା ମୋର କବିତା; ଯୁକ୍ତ ଚିନ୍ତି ପଢୁଥିଲି ସେତେବେଳେ । ତା'ପରେ ‘ଧୂମ୍ରପ୍ରତିଧୂମ୍ର’ରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା ମୋର କବିତା । ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା ତାହା । ‘ଝଙ୍କାର’ରେ କବିତା ବାହାରିବା ସେତେବେଳେ କେତେ ବଡ଼ କଥା ମୁଁ ଜାଣିନଥିଲି; ଏମିତି ଗୋଟେ ପଠେଇ ଦେଇଥିଲି । ମୋତେ ଯେତେବେଳେ ଏ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟମାନେ କହିଲେ, ସଂକୋଚରେ ‘ଝଙ୍କାର’କୁ ଆଉ କବିତା ପଠେଇଲି ନାହିଁ । ଚାରିବର୍ଷ ପରେ ସଂପାଦକ କବି ସରୋଜକଞ୍ଚନ ମହାନ୍ତି ଦେଖାହେଲେ ପ୍ରଥମ ଥର, ଭଦ୍ରକରେ । ମୋ ନାମ ଶୁଣିବା ପରେ ସେ ମୋର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକଣା ବି କହିଦେଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ପୁଣି କବିତା ପଠେଇବାକୁ କହିଲେ; ପୁଣି ପଠେଇବା ଆରମ୍ଭ କଲି ‘ଝଙ୍କାର’କୁ । କବି ସରୋଜକଞ୍ଚନ ମହାନ୍ତି ମୋର ସବୁଦିନ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ୟ ଓ ସ୍ମରଣୀୟ । କାହାର ଆଜ୍ଞାଳି ଧରି ବାଟ ଚାଲିଲେ ମୁଁ ଝୁଣିପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ଇତସ୍ତତଃ ହେଉଥାଏ ସବୁବେଳେ । ପ୍ରେମ କରୁକରୁ ଦୈରାଗା, ଯୁକ୍ତ କରୁକରୁ ଦୁଃ ପାଳିଯାଏ ଅନେକବେଳେ । ଗୋଟେ ଜାଗାରେ ବସି ପାରେନାହିଁ । କୌଣସି ଆଦର୍ଶ କିମ୍ବା ବାଦ ମୋ ପାଇଁ ଠିକ୍ ଏମିତି । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ମୋର ଦୁର୍ବଳତା ହୋଇପାରେ । ହଁ, ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାକୁଳତା ଭିତରେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଅଥୟ ହେଉଥାଏ । ତାହା ହେଲା, ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରର ପାଠା ଓ ପ୍ରସନ୍ନତାକୁ ଭୋଗିପାରନ୍ତେ କି ନିଜ ଭିତରେ ! ଏତକ ହୋଇପାରିଲେ ଆଉ କ'ଣ ଲୋଡ଼ା କି ? ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆପେଆପେ ସେଇଠି ପୂରଣ ହୋଇଯା'ନ୍ତା, ସବୁ ଆଦର୍ଶ ସେଇଠି ବଂଚି ରହନ୍ତେ ।

ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ପଢ଼ାଙ୍କ ସହ କବି କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

■ ଅଜ୍ଞରେ କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ...
ଜନ୍ମ : ୧୧ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୭୧
ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକଣା- ବିରୁହାଁ, କାହାଙ୍ଗାର, ଭଦ୍ରକ
(ମୋ) ୯୪୩୮୫୫୧୦୧୦
୭୦୦୮୧୧୭୯୬୪
ବୃତ୍ତି: ଅଧ୍ୟାପନା, ଚଳାକା

■ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ■

କବିତା : ‘ଚୋଟ’, ‘କ୍ଷତ’, ‘ଶଂଖଚିଲ’, ‘ଅଛି’
ଅନୁବାଦ : ‘ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ’, ‘ଦୁଇଟି ପାଟଳ ପାଦ’, ‘ସେକ୍ସପିଅର୍ କାହାଣୀ’
ଆଲୋଚନା: ‘ନିଆରା ନଜର ରିଆକ୍’

ଉଦାରତା ଏକ ବିରୋଧାଭାସ ଭଳି ମନେହୁଏ; କ'ଣ କହିବେ ?

■ ‘ବିରୋଧାଭାସ ଥିବା’ ଠାରୁ ‘ବିରୋଧାଭାସ ଥିବା ଭଳି ମନେହେବା’ ଦୂରତାଟି ସକାରାତ୍ମକ ଓ ପାଖାପାଖି ନିରାପଦ । ଏମିତି ମନେ ହେବା ଭିତର କାରଣ ଆମେ ଆହୁରି ଉଦାର ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା । କବିତା ଲେଖୁଥିବା ଲୋକମାନେ ସବୁ କବି ନୁହଁନ୍ତି ଯେପରିକି ସେମାନେ ଲେଖୁଥିବା କବିତା ଓ ବଂସୁଥିବା ନିଜର ଜୀବନ ଭିତରେ ଥିବା ବ୍ୟବଧାନକୁ ହରେଇବାରେ ଅସମର୍ଥ । କବିମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଏବେ ରଖି, ମୁନି କିମ୍ବା ସବୁ କହି ପାରୁନାହାନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ । ଉଦାରତା ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍ତରଣ । ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା, ନିଷ୍ଠାଶୁଣି ଶିଶୁରୁ ଓ ଆବେଗ ଯେତେବେଳେ କବିତାକୁ କ୍ରମଶଃ ନିର୍ବାସିତ ହେବ ଅହଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କାରସାଦି, ସିଆଣାପଣ ଓ ଚାଲାଇ ସେ କାଗାକୁ ମାଡ଼ିବସିବ । କବିତା ହେବ କାଗଜ ଫୁଲ; ହୃଦୟ ହେବ କାଠର ଅର୍ଚ୍ଚଳି । ତେଣୁ ଆଗରୁ କହିଟି ଅନ୍ୟର ପାଠା ଓ ପ୍ରମୋଦକୁ ନିଜ ଭିତରେ ଭୋଗିପାରିବାର ସମ୍ଭବନାଶୀଳତା ଚିକିତ୍ସ ଲୋଡ଼ା । ସେତକ ହେଲେ ‘ମୁଁ’, ‘ତୁ’, ‘ସେ’ ମିଶି ‘ସୋହ’ ହୋଇଯିବ ।

■ କୁହାଯାଉଛି, ମାତୃଭାଷା ଏବେ ସଂକଟରେ । ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାର ମାର୍ଗ ସାହିତ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି କରାଯାଇ ପାରିବ କି ?

■ ମାତୃଭାଷା ସଂକଟରେ ଅଛି, ସତ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ମାର୍ଗ ନିଶ୍ଚୟ । ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଭାଷା ଖାଲି ବଂଚେନାହିଁ, କ୍ରମଶଃ ପୁଷ୍ଟ, ବହୁମୁଖୀ-ଭାବସଂବାହୀ ଓ ପରିପକ୍ୱ ହେଉଚାଲିଥାଏ, ଯେଉଁ ପରିପକ୍ୱତାର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବୋଲି କିଛି ନଥାଏ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଚକ୍ଷଣତା ହେଲା, ଏବେ ବି ଆମର କଥିତ ଭାଷାରେ ଭରପୁର ସାହିତ୍ୟ ରହିଛି । କଥାକଥାରେ ଆମର ଉପମା, ଅଳଙ୍କାର, ବୋଲି, ଜଗଜମାଳି, ରୁକ୍ତି, ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଇତ୍ୟାଦି ରହିଥାଏ । ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାର ମାର୍ଗ ଆମର ଅଭିଭାବକ, ଶିକ୍ଷାୟତନ ଓ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ । ଅଭିଭାବକଙ୍କର ରୁଚି ବଦଳିବ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ଯଦି । ଆମେ ଠାକୁର ଘରେ ସାହିତ୍ୟକୁ ପୋଥି କରି ପଢ଼ା କରୁଥିଲେ, ପ୍ରତି ସଂକଳରେ ଶୁଣୁପୁଟ ହୋଇ ପଢୁଥିଲେ । ଏବେ ସଂଧ୍ୟାରେ ପିଲାମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା ବି କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଦୁଃଖ ଲାଗେ, ଏବେ ସାହିତ୍ୟ ପାଠ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଡିଆରି କରିବାର କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ସାହିତ୍ୟକୁ ଭଲପାଆନ୍ତି ବା ସାହିତ୍ୟ କରନ୍ତି, ଅଧିକାଂଶ ଗୋଟିଏ ପାରିବାରିକ ପ୍ରଭାବରେ କରନ୍ତି । ଏବେ ପରିବାର ଓ ଶିକ୍ଷାୟତନ ଉଭୟ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ ଓ ବସ୍ତୁସୁଖ ଆହରଣର ପ୍ରେରଣା କେନ୍ଦ୍ର । ଆଗରୁ ସାହିତ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନେ ସାହିତ୍ୟିକ ଡିଆରି କରୁଥିଲେ । ସେମିତି ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ଓ ପରିବାର କମିକମି ଯାଉଛି । ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବି ନିରୁତ୍ସାହକରକ ।

■ କବିତାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ କେତେ ଆଶାବାଦୀ ? କବିତାରେ କାହାର ମାନସିକତାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ କି ?

■ କବିତାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ମୁଁ ବହୁତ ଆଶାବାଦୀ । କବିତା କ'ଣ କି ? ହୃଦୟର ଡାକ ତ ? ଗୋଟେ ହୃଦୟର ଡାକ ଆଉ ହୃଦୟରେ ବାଜିବ ନାହିଁ କେମିତି ? କବିତା ଦ୍ଵାରା ମାନସିକତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ସମ୍ଭବ ନିଶ୍ଚୟ । କବିତାର ଚୋଟ ମଂକ ଥରାଏ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରେ; କବିତାର ଡାକରେ ଶିରସ୍ତାଣ ଖସେ, ଓଲଟିପଡ଼େ ସିଂହାସନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବି ବିଶ୍ଵରେ ସେଥିରେ କବିତାର ଭୂମିକା ବହୁ ଆଗରେ । ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜୟ କରିବା ଭଳି କବିତା ତ ପୁଣି ଅଛି ଆମ ସାହିତ୍ୟ ପରଂପରାରେ !

■ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ବିଶେଷ କବି କବିତାର ପାଠକକୁ ନେଇ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ? ପାଠକ ସାହିତ୍ୟ ପାଖକୁ ନା ସାହିତ୍ୟ ପାଠକପାଖକୁ ଦୂରେଇଯାଉଛି ? କ'ଣ କଲେ ସାହିତ୍ୟ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ପହଂଚି ପାରିବ ?

■ ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପଢ଼ିବା ତ ଦରକାର । ଅନେକ ଏବେ କହନ୍ତି, “ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ି କ'ଣ ଲାଭ ?” ପ୍ରତିଟି କଥାରେ ‘କ'ଣ ଲାଭ ?’ ଭଳି ପ୍ରତ୍ୟାଶାଟି ଯେପରିକି ଆମର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅଭିଭାବକ ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସକାରକ ବି ରଖୁଥିବେ, କବିତା କି ସାହିତ୍ୟ ସେପରିକି କେବଳ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାଖ କରିବା ପାଇଁ ପଢ଼ାଯାଉଥିବ । ଜଣେ ଦୂରେଇଯିବା ଅର୍ଥ ଆର ପକ୍ଷଟି ଆପେ ଦୂରରେ ରହିଯିବ । ଏକ୍ଷେତ୍ରରେ କମ୍ ବେଶି ହେଲେ ବି ଉଭୟେ ଦୂରତା ଡିଆରି କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଆମ ଦୂରେଇଗଲା କିଏ ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ତା'ର ଚର୍ଚ୍ଚନା କରିବା ପାଇଁ ସାହସ ଲୋଡ଼ା । ଆମେ ଏବେ ପାଠକର ପାଖକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ । ମଣିଷର କଥା,

ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅବସରରେ କବି କିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ...

ପ୍ରିୟ ପାଠକ-୧୯

ଏପରି ନିରୋଳା ମଣିଷଟିଏ ମିଳିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିରଳ...

ଗୋଲାପ ମଞ୍ଜରୀ କର
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଅଧିକା ମୋର ଗୋଟିଏ ବି ବହି ପଢ଼ି ନଥିଲେ, ମତେ କେବେ ଦେଖୁ ନଥିଲେ। କେବଳ ଯାକପୁରର ସୁପ୍ରିସିଦ୍ଧ ସମାଲୋଚକ ଅଧ୍ୟାପକ ମହେଶ୍ୱର ପାଢ଼ୀଙ୍କ ବହିରେ ମୋ ଗପର ସମୀକ୍ଷା ପଢ଼ିଥିଲେ। ସେ ଚିଠିରେ ମୋର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଗପର ଧାଡ଼ିସବୁ ଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରିଥିଲା। କୌତୁହଳ, ଅନୁସନ୍ଧିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାକୂଳ କଳା ତାଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖିବା ପାଇଁ।

ଚିଠିଟିଏ ପାଇଲେ ମନ ରୁଣୁଣୁଣେଇ ଯାଏ । ଆଉ ସେ ଯଦି ପାଠକର ହାତଲେଖା ଚିଠି ହୋଇଥାଏ, ତା ପୁଣି କାହିଁରେ ନୁହେଁ ଭଲଲାଖ ଲେଖକରେ । ଆଃ ! ସତରେ ହୃଦୟତା ମୋର ଗୁଣୁଗୁଣେଇ ଯାଇଥିଲା ସେଦିନ । ଏବେ ତ ମୋସେଇରେ, ମୋସେଇରେ, ହାତସାଧାପୁରେ, ଭଲଲାଖାମରେ ସବୁ କଥା, ସବୁ ବାଣୀ । ଚିଠିର ଆବେଗ, ଭାବପ୍ରକାଶଣା ସେଥିରେ କାହିଁ? ଚିଠିଟିଏ ଆସିବା ସାତ ସପନ ଲାଗିଗଲାଣି । ଉତ୍ସୁକତା ଓ କୌତୁହଳର ସହ ଭଲଲାଖ ଲେଖକଟିକୁ ଖୋଲିଲି । ଅଜଣା ପାଠକଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ହସାସରେ ଛଳଛଳ ଚିଠିଟିଏ । ଛୋଟ ନୁହେଁ ବାଣୀ । ସତେ ଯେମିତି ମୋ ଆଗରେ ବସି କଥା ହେଉଛି । ଆଖିରେ, ମୁହଁରେ ଗନ୍ଦଗନ୍ଦ ଭାବ, କଥାରେ ବାଗୁଳି ବାଗୁଳି, ମୁଁ ବସିଛି ମହା ମହିମାମୟୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଆସନରେ, ଆଉ ସେ ମୋର ବାନ୍ଧବୀ ପ୍ରଜା । ବାଣୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ପରେ ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ ଅନେକ ଦିନର ଅନିରୁଦ୍ଧ ଆବେଗକୁ ପ୍ରକାଶିତ କରିବାର ବିମୁଗ୍ଧ ପ୍ରସାସ । ସେ ଥିଲେ ଅଧିକା ପ୍ରସାଦ ବାରିକ, ମୋ ପାଠକ ସୂତାପତ୍ରର ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ନାମ । ଗ୍ରାମ ମନ୍ଦରଖଣ୍ଡ, ଯାକପୁର ଜିଲ୍ଲା, ୨୦୨୧ ମସିହାର ଏକ ଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଯାହାର ଚିଠିଟି ମୋ ହୃଦୟରେ ଚଳଚାଳିତ ମଧୁର ଶାନ୍ତକତା ଭରି ଦେଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୯/୨୦ ବର୍ଷ ତଳେ ପାଠକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଚିଠି ଆସୁଥିଲା । ମନରେ ମହକ ଉଠୁଥିଲା । ବେଶି କାହିଁରେ, କେବେ କେବେ ରିପ୍ୟୁଏ କାହିଁ ସହ, କଦବା କୃତିତ ଭଲଲାଖ ଲେଖକରେ ବା ଲମ୍ବାପାରେ, ଶତାଧିକ ସେ ସବୁ ଚିଠି ଆଜି ବି ସୁନ୍ଦର ରହିଛି, କିଛି ସ୍ମୃତିକୋଷରେ କିଛି ମହାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କି ପରି ଯଦୁ ବାଉଡ଼ା ମୁଦା ବ୍ୟାଗରେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଅଧିକା ମୋର

ଗୋଟିଏ ବି ବହି ପଢ଼ି ନଥିଲେ, ମତେ କେବେ ଦେଖୁ ନଥିଲେ । କେବଳ ଯାକପୁରର ସୁପ୍ରିସିଦ୍ଧ ସମାଲୋଚକ ଅଧ୍ୟାପକ ମହେଶ୍ୱର ପାଢ଼ୀଙ୍କ ବହିରେ ମୋ ଗପର ସମୀକ୍ଷା ପଢ଼ିଥିଲେ । ସେ ଚିଠିରେ ମୋର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଗପର ଧାଡ଼ିସବୁ ଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରିଥିଲା । କୌତୁହଳ, ଅନୁସନ୍ଧିତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାକୂଳ କଳା ତାଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖିବା ପାଇଁ । ମୁଁ ମୋ ଫୋନ ନମ୍ବର ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲି ଫୋନ କରିବାକୁ । ଏ ପରିଶତ ବୟସରେ ବାରମ୍ବାର ଚିଠି ଲେଖିବାର ଯେଁମିଦି ବା ମୋର କାହିଁ? ତା'ପରେ ଫୋନ । ପ୍ରତି ଆଠ ଦଶଦିନ ଅନ୍ତରେ, ତାଙ୍କର ଅକ୍ଷର ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର, ଅଧାବାଣୀ ସେହିପରି ମାଳିତ । ମୁଁ ଯେତିକି ତାଙ୍କର ନିକଟତର ହେଉଥିଲି ସେତିକି ଦମ୍ଭକୃତ ହେଉଥିଲି । ସେ ନିଜକୁ କଣେ କୁଷକ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ । କାହିଁକି କେଜାଣି ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ପରିଚୟ ସେ ମୋ ଠାରୁ ଗୋପନ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ! ଅନେକ ଥର ଫୋନ କରିବା ଭିତରେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ଦେବ, ଉପନିଷଦ, ଗୀତା, ଭାଗବତ, ପୁରାଣ ପଢ଼ୁଥିଲି ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନର ପରିଚୟ ପାଇଥିଲି । ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନର ଗଭୀରତା ଆଗରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ନ୍ୟୁନ ମନେ କରୁଥିଲି । ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନର ପରିସୀମା ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା । ଆଧୁନିକ କବି ଓ କବିତା ବିଷୟରେ ଆମେ ଖୁବ୍ କମ୍ କଥା ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଗଜ ଓ ଗାଈକ ସବୁ ଯେମିତି ତାଙ୍କ ଜିଭ ଅଗରେ । ବାଣୀପାଣି ମହାନ୍ତି, ପ୍ରତିଭା ରାୟ, ମନୋଜ ଦାସ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ,

ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ୱାର୍ଥଦୈଷ୍ଟ୍ୟ ସମାଜରେ ଏପରି ନିରୋଳା ମଣିଷଟିଏ ମିଳିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିରଳ । କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥାଇ ଏପରି ଏକ ଏକାମ ଭାବସ୍ୱିଗ୍ନ ସମ୍ପର୍କ ଯେ ସମସ୍ତ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ରଖି ରହିଗଲି । ଅସୁମାରୀ ରଖି ସୁଧା ନ ହେଲା ପରି ଏ ରଖି ରହିଲା ପରଜନ୍ମକୁ ।

ପ୍ରିୟ ପାଠକ
ଏପରି ଏକ ଭାବସ୍ୱିଗ୍ନ ସମ୍ପର୍କ ଯେ ସମସ୍ତ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ରଖି ରହିଗଲି । ଅସୁମାରୀ ରଖି ସୁଧା ନ ହେଲା ପରି ଏ ରଖି ରହିଲା ପରଜନ୍ମକୁ । ଅଧିକାଙ୍କର ସ୍ୱାଳ ଦେହ ବଡ଼ କଟିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା, ଫୋନର ଅବଧି ଧୀରେ ଧୀରେ କମି କମି ଆସି ଠିକ୍ ହୋଇଗଲା । ଫୋନ କଲେ ବି ପ୍ରାୟ ଦେହବର୍ତ୍ତ ହେବ କୌଣସି ଉତ୍ତର ମୁଁ ପାଇନାହିଁ । ତଥାପି ପ୍ରିୟ ଗୀତର ଘୋଷା ପରି ଦେବ ଅବେଳରେ ମନେପଡ଼ି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାସ୍ତ ବୁଝି କରୁଛି । ଏ ଲେଖାର ସମୟେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେନା । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଅକୃତ୍ରିମ ଶୁଣା, ଅସୁମାରୀ ସ୍ୱେଦ ଓ ଅଧସ୍ତ ସମ୍ପାଦ ପାଖରେ ମୁଁ ନତମଣ୍ଡଳ ହୋଇ ରହିଲି ।

ମୋ: ୯୩୩୭୭୩୩୯୯୧

ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ନିଶ୍ଚାଳକ ହୋଇପାରୁନି

ସୁଷମିତ୍ର ମହାପାତ୍ର
ଖୁସିର କଥା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗତବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ଠାରୁ 'ହ୍ୱାଇଟ୍ ସାଇଡର' (ଧଳା ବୁଡ଼ିଆଣୀ) ନାମରେ ଏକ ବିଶେଷ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଅବକାରୀ ଗୁରୁତା ତଥା ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ଭିତ୍ତିରେ ବହୁ ନିଶା ମାଫିଆ ଧରାପଡ଼ିଲେଣି ।

କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ କାରବାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପୋଲିସ ପ୍ରଶାସନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନ ସମସ୍ତେ ନଦେଖିଲା ପରି ରହୁଛନ୍ତି । ଅନେକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହାଇସ୍କୁଲ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିକଟରେ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଷ୍ଟୁଲ ନୁହେଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ନିକଟରେ ଏବଂ ଏହାର ଚାରିପାଖରେ ଛତୁ ପୁଡ଼ିଲା ଭଳି ଦୋକାନ ରହିଛି । କ୍ୟାମ୍ପ ଭିତରେ ବିଗାରେଟ, ଗୁରୁଖା ଖୋଲାରେ କାରବାର ଚାଲିଛି । ଅନେକ ସମୟରେ ଲୁଚାଛପାରେ ମଦ, ଗଞ୍ଜେଇ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । କେବଳ ରାଜଧାନୀ ନୁହେଁ, ରାଜ୍ୟସାରା ସମାନ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏସବୁ ଦେଖୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁପ ରହୁଛନ୍ତି । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାର କ୍ଷମତା ତମାଖୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମିଟିକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କମିଟି ନୀରବଦ୍ରବ୍ୟ ସାଜିଛି । ମଝିରେ ମଝିରେ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି । ଚତୁର କରାଯାଏ । କେବଳ କୋରିମାନା ଆଦାର କରାଯାଏ । ତାପରେ ଯଥା ପୂର୍ବ ତଥା ପର ନାଟରେ ପୁଣି ଦେପାର ଚାଲେ । ସୂଚନା ଅନୁସାରେ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ତୁ ଡ୍ରଗ୍ସ, ତମାଖୁ ଓ ମଦ୍ୟପାନପଦ୍ଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଓ ଅନୁବାନପ୍ରାପ୍ତ କଲେଜର କୌଣସି ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଅଧ୍ୟାପକ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯଦି ମଦ୍ୟପାନ/ନିଶା ସେବନ କରି କ୍ୟାମ୍ପସ୍ତୁ ଆସନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ୟାମ୍ପସ ନିକଟରୁ ତମାଖୁ ଦୋକାନ ହଟାଇବା ଲାଗି ପୁଲିସ ସହଯୋଗରେ ଚଢ଼କ କରାଯିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । କୋଟପା ଆଇନ-୨୦୦୩ ଅନୁଯାୟୀ ତମାଖୁଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗାଈକୃତ ଲାଭର ସଂଶୋଧନ ନିୟମକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଲାଗୁ କରିବାକୁ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାତୀୟ ସେବା ଯୋଜନା (ଏନଏସଏସ) ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱମିତ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଦିନ କିମ୍ବା ମାସକୁ ଅତିକମରେ ଥରେ ସତେଚନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । କେତେକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ କାଁ ଭାଁ ସତେଚନତା ଆଇନକାରୀ, ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟ, କଟକ

ଶ୍ରୀ ଜୀଉଙ୍କ ଅନବସର, ଖଲିଲଗି ଓ ଅଲାରନାଥ ଦର୍ଶନ

ଡାକ୍ତର ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର

ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ହେଉଥିବା ବିଧାନ ହେଉଛି ଅନବସର ବା ଅଣସର । ଦେବପୁତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ବା ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ଠାରୁ ଆଷାଢ଼ ଅମାବାସ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୫ ଦିନ ହିଁ ଅଣସର ନାମରେ ପରିଚିତ । ଠାରୁମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ପରେ ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି ଅଣସର ପିଣ୍ଡରେ । ସାଧାରଣ ଦର୍ଶନ ନିଷେଧ ଥିବା ଏହି ୧୫ ଦିନ ଶବରରାଜ ବିଶ୍ୱାସସ୍ତୁ ଓ ବିଦ୍ୟାପତିଙ୍କର ବଂଶଧର ଦଇତା ପତି ସେବାୟତଙ୍କ ଅଖଣ୍ଡ ଅଧିକାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଅଣସର ନାଟର ଗୀତି ମୌଳିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ପୌରାଣିକ ମତରେ ଶବର ଭକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସପୁତ୍ର ସୂତ୍ରୀଚାରଣ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଠାରୁକର ଗୁପ୍ତନାଟି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଓ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ତୃତୀୟରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କୁର ବାଧ୍ୟକାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଔଷଧ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଭୋଗ ବଦଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଫଳମୂଳ, ଚକଟା ଓ ପଣା ଭୋଗ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଏହି ଘରବିତ୍ତୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଚାରିରେ ଆଦୃତ କରି ରଖାଯାଏ । ଅତ୍ୟଧିକ ସ୍ତ୍ରୀ ହେତୁ ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନେ କୁରରେ ପାଡ଼ିତ ହୋଇ ଏହି ନାଟି ଅବଲମ୍ବନ କରିଥାନ୍ତି । ଏଠାରେ ହୋଇଥାଏ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଗୁପ୍ତସେବା । ପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ପୁରୁଣି ତେଲ ଲାଗି ହୋଇଥାଏ । ଷଷ୍ଠ ଦିନଠାରୁ ତିନିଦିନ ଯାଏ ଷଷ୍ଠ ଲାଗି ହୋଇଥାଏ । ଦଶମୀରେ ଚକା ବିଜେ । ତା ପରେ ଏକାଦଶୀରେ ଖଳି ଲାଗି ଓ ଦଶମୀ ପାଟନ ଲାଗି ଏବଂ ଦ୍ୱାଦଶୀରେ ଦ୍ୱାଦଶୀ ନାଟ, ତ୍ରୟୋଦଶୀରେ ଘଣା ଲାଗି ଶେଷରେ ନବଯୌବନ ଦର୍ଶନ ବା ନେତ୍ରୋତ୍ସବ ପାଳିତ ହୁଏ । ଗୋପନ ସେବାରେ ବିଦ୍ୟାପତିଲେପ : ଖଲିଲଗି: ଶ୍ରୀକାନ୍ତମାନଙ୍କ ଅଣସର ଗୋପନ ସେବାରେ ଶୁଣ ସୁଆରମାନେ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ସେବା କରନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାପତି ବଂଶକ ରୂପେ ମାନ୍ୟତା ଦାବି କରୁଥିବା ଶୁଣ ସୁଆରମାନେ ଏହି ଭିତରେ ଖଲିଲଗି କରିବା ବିଧି ରହିଛି । ଷ୍ଟ୍ରୀ ପୁରାଣ,

ବାମଦେବ ସଂହିତା, ନିଳାଦ୍ରି ମହୋଦୟ, ଦେଉଳ ଚୋଳା ଆଦି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଗୁପ୍ତ ସେବା ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବଶେଷ ସୂଚନା ରହିଛି । ଶୁଣ ସୁଆରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଲେପ ବା ଖଳିକୁ ରୂପା ଫିଙ୍ଗଣରେ ରଖି ଦଇତାପତି ସେବକ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଲାଗି କରିଥାନ୍ତି । ଭିତର ଖଳି ଲାଗି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଘଣା ଲାଗି ଗୋପନ ନାଟି ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ନୂତନ ବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ଗୋପନ ସେବାରେ ରକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଆବରଣ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଗୋପନୀୟତା ରକ୍ଷା କରି ଦଇତାପତି, ପତିମହାପାତ୍ର ସେବକମାନେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶୈଳୀ ଅବଲମ୍ବନରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ରକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଆବରଣ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହାପରେ ନବଯୌବନ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଶେଷ ଦୟାରେ ବିକଳିତ ରାତିରେ ଖଳି ଲାଗି ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଖଳିକୁ ଶୁଣ ସୁଆରମାନେ ନିଜ ନିଜ ବାସଭବନରେ ଶୁଣ ସହକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଧୂପ ପରେ ଏହି ଖଳିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଶୁଣ ସୁଆରଙ୍କୁ ବାସଭବନରେ ଅଧିବାସରେ ରଖିଥାଆନ୍ତି । ଏହି ଖଳି ବିଜେ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଘଣ୍ଟ, ଛତା ସହ ଡକାରା ଯାଇଥାଏ ଶୁଣ ସୁଆର ସେବକଙ୍କ ବାସଭବନକୁ । ତିନି ଠାରୁ କମ୍‌ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ଖଳି ବିଜେରେ ତିନିଜଣ ସେବାୟତ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଯାଇଥାଆନ୍ତି । ବିଜେ କାହାଳୀ, ବଳଭଦ୍ର, ଘଣ୍ଟ, ଛତା ସହ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲାଗି ନିମନ୍ତେ ତିନି ଶୁଣ ସୁଆର ଅଧିବାସିତ ଖଳି ପ୍ରସାଦକୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଖଳିକୁ ଶୁଣ ସୁଆରଙ୍କ ବାସଭବନରେ ଖଳି ହାଣ୍ଡିକୁ ମହିଳାମାନେ ବନ୍ଦାପନା କରିଥାନ୍ତି । ବିଜେ କାହାଳି ବାଜିବା ପରେ ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ବଳୟ ଭିତରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲାଗି ଖଳି ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି । ଶୁଣ ଦଇତାପତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପରେ ବିକଳିତ ରାତିରେ ଏହି ଖଳିକୁ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ଲାଗିର ଗୋପନ ସେବା ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଅଲାରନାଥ ଦର୍ଶନ: ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କ ଅନବସର କାଳରେ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶନ ସମ୍ଭବ ହୋଇନଥାଏ । ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ପତିଦିଅଁ । ତେବେ ଶ୍ରୀକମ୍ପାଦ ଦର୍ଶନର ପୂଣ୍ୟ ଲାଭ ହୁଏ ପ୍ରଭୁ ଅଲାରନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ । ପୁରୀର ବ୍ରହ୍ମଗିରିଠାରେ ଏକ ସୁଦୃଶ୍ୟ ମନ୍ଦିରରେ ବିଦ୍ୟାମାନ ଅକ୍ଷତି ଶ୍ରୀ ଅଲାରନାଥ । ଶିଳା ବିଗ୍ରହ ଶିଳା ବ୍ରହ୍ମ ନାରାୟଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀ ଅଲାରନାଥ । ଶ୍ରୀ କମ୍ପାଦଙ୍କର ମୂଳ ବିଗ୍ରହ ନୀଳମାଧବଙ୍କର ଯେଉଁ ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ ନୀଳମଣି ପୁରାଣ, ଷ୍ଟ୍ରୀ ପୁରାଣ, କପିଳ ସଂହିତା, ବାମଦେବ ସଂହିତା ଓ ନୀଳାଦ୍ରି ମହୋଦୟରେ ହୋଇଛି, ସେ ସବୁ ପ୍ରତିମା ଲକ୍ଷଣ ଅଲାରନାଥ ବିଗ୍ରହରେ ପ୍ରତିଭାତ ହେଉଥିବାରୁ ନୀଳମାଧବ ଅକ୍ଷତି ନୀଳମାଧବ ଅଲାରନାଥ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ, ତତ୍କାଳରେ ଏହାକୁ ଆଲୋୟା ବା ଆଲକର ସମ୍ପଦାୟ କୁହାଯାଉଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ଆଲକରମାନଙ୍କର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଆଲକର ନାଥ, ଆଲାରନାଥ- ଅଲାରନାଥ ନାମରେ ବହୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କଲେ । ଅନବସର ପରଦିନ ଏବଂ ମହାଅଣସର ସମୟରେ ଅଲାରନାଥ ଦର୍ଶନ ଏକ ବିଧି ।

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ, କଟକ, ମୋ: ୯୪୩୭୦୫୧୯୫୭

ସୂଚକ ସୂଚକ ସୂଚକ ସୂଚକ ସୂଚକ ସୂଚକ
ସୂଚକର ସୂଚକ ସମ୍ପାଦକ

email : rabibarachayan2015@gmail.com

ଚେତନାର
ଦର୍ପଣ - ୩୪

ବାପା ; ଜୀବନ ବଗିଚାର ମାଳି

♥ ଲଳିତ ମୋହନ ମିଶ୍ର

କୁହାଯାଏ ବାପା ଲୋଭା ଶୁଣାନ୍ତି ନାହିଁ । ମା' ଲୋଭା ଶୁଣାଏ କିନ୍ତୁ ବାପାଙ୍କର ପିଠି ଆପୁତା (ଅପକ) ନିରନ୍ତର ଚାଲିଯାଏ । ଶିଶୁଟି ମା'ର ଲୋଭା ଶୁଣିପାରେ, ବାପାଙ୍କର ସ୍ୱେଦ ପୂର୍ବକ ଅପକକୁ ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ, କେବଳ ଅନୁଭବ କରେ । ବାପା ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପୁତ୍ର ସହିତ ଆସାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତ କୁହାଯାଏ - 'ପିତା ଦେ କାୟତେ ପୁତ୍ରଃ' ଅର୍ଥାତ୍ ପିତା ହିଁ ପୁତ୍ର ରୂପରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ବାପାଙ୍କୁ ହିଁ ଦୁଃଖ । ବାପା ରୂପ ପିତାର ସତ୍ତା ସତ୍ତା ଭାବରେ ବୁଝ । ସାରା ଜୀବନ ବାପାମାଆ ସତ୍ତା ନିରାପ୍ରଶ୍ନାରେ ପ୍ରସାଦିତ ହୁଅନ୍ତି । ବାପା ହେଉଛନ୍ତି ପାଳକ, ପୋଷକ ଓ ରକ୍ଷକ । ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଦକ୍ଷତାର ସହ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ବାପାଙ୍କ ଉପରେ । ମହାଭାରତରେ କୁହାଯାଇଛି - ବାପା ଆକାଶଠାରୁ ବି ବଡ଼ । ଜୀବନରେ ଅନୁଶାସନ ରକ୍ଷା କରିବା ଏକ କଷ୍ଟକର କାମ, ଏଥିରେ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବିଶ୍ରାମ ମିଳି ନଥାଏ । ଅନୁଶାସନ ସହିତ ବଞ୍ଚିବାକୁ କେହି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସତ କଥା ହେଉଛି ଶୁଖିଲା ବିନା ଜୀବନର ସବୁଜନ ରହେନାହିଁ । ଆମେ ଅନୁଶାସନ ନାମକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥକୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଆମେ ଏକ ଗୁଡ଼ିକ ଉଦାହରଣ ଦ୍ୱାରା ବୁଝିପାରିବା । ଉତୁଥୁବା ଗୁଡ଼ିକ ଆକାଶରେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡ଼ିଥାଏ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସୁତାରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ସୁତାଟି କଟିଗଲେ ତାର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ହରାଇ ଦିଏ । ସେପରି ଆମ ଜୀବନ ଶୁଖିଲାର ସୂତ୍ର ହେଉଛି ବାପା । ଆମ ଜୀବନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ବାପା । ଶୁଖିଲିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିବା ପିଲାମାନେ ଜୀବନରେ ସଫଳ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତି । ପିତା ନାରୀକେଳ ସଦୃଶ । ଉପରେ ଗମ୍ଭୀର ବ୍ୟବହାର କିନ୍ତୁ ଭିତରେ କୋମଳ ସ୍ୱଭାବ । ବାପାଙ୍କ ପ୍ରେମ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ ନାହିଁ, ଅନୁଭବ ହୁଏ । ବାହାରୁ କଠୋର ଦେଖାଯାଉଥିବା ପିତା ଆତ୍ମକ୍ଷମା ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ବହୁତ ଭାବପୁରଣ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ମା' କାନ୍ଦନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବାପା କାନ୍ଦି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଝିଅ ବିଦାୟ ଅବସରରେ ବାପାଙ୍କ ଭାବପୁରଣତା ଅନୁଭବ ମାତ୍ର । ବାପା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଲାଳନପାଳନ କରନ୍ତି । ବାପାଙ୍କ ପରିବାର ବଗିଚାରେ ଫୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ଫୁଟି ହସି ଉଠନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସୁଗନ୍ଧରେ ଘର ସଂସାର ମହକିତ କରିଦିଏ । ପିତୃ ଦିବସ ଏକଦିନିଆ ଉତ୍ସବ । ସତ୍ତା ଜୀବନରେ ବାପାଙ୍କ ଅବଦାନ ଏକ ନିରନ୍ତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସମ୍ପାଦନ । ଯେମିତି କୌଣସି ଘରର ସ୍ତ୍ରୀ ତା'ର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ବାପା ପିଲାଙ୍କ ସଫଳତାରେ ଆଧାର ପାଲଟି ଯାଆନ୍ତି । ମା' ପିତାଙ୍କ ସହ ଭାବନାତ୍ମକ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସଂଘର୍ଷରେ ଭାଲ ହୋଇ ଏହାକୁ ମଜବୁତ କରିଥାନ୍ତି । କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ସକ୍ଷମ ନହେଲେ, ବାପାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ । ବାପାଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ, ଜୀବନର ଗଭୀରତାକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

♥ କୁରାଳ, ନୟାଗଡ଼
(ମୋ) ୯୪୩୭୯୮୫୮୭୬

ଆମର ନଇକୂଳିଆ ଗାଆଁ
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ଭାସ)
(୩୧)
କଲେଜ ଜୀବନ..(ଗ)

ବାଲେଶ୍ୱର ଫକୀର ମୋହନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମୋକ୍ଷାତ୍ର ଜୀବନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ,ଯାହାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଥିଲା ୧୯୬୪ ମସିହାରେ । ଏହା ଭିତରେ ୬୦ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି ।ତଥାପି, ଆଜିବି ମୋ ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେକ ଘଟଣାର ଦୃଶ୍ୟ ଭାସି ଉଠୁଛି-ଭୁଲି ହେଉନି ଆଦୌ । ସେଇ ସ୍ମୃତିରାଜିକୁ ସମ୍ବଳକରି ଦାନକୃଷ୍ଣ ସ୍ମୃତି ପରିଷଦ,କଲେଜର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ୧୯୯୪ 'ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ'ପାଳନ ଅବସରରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ କବିତା ରଚନା କରିଥିଲି -- ଯାହାର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା---

- 'ମୁଗଦୁଷା' -
ମୁଁ ଖୋଜୁଛି ମୋ ବନ୍ଧୁ ସଖା ସହୋଦର
ସମୟରେ ଉଜାଣିରେ ଭାସି
'ଚଉଷଠି ଚିନ୍ତା ଚେତନାରେ
'ଚଉଷଠି ଚିନ୍ତା ଚେତନାରେ
ଆଜିର ଏ ମଧୁମତ୍ତ ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବେ ।
ଫକୀର ମୋହନ କଲେଜରୁ ବାଲିଘାଟ
ଯାଏଁ ଶାନ୍ତିକାନ୍ତନରୁ ଫେରି ଖୋଜେ

ବାଲେଶ୍ୱର ଫକୀର ମୋହନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମୋକ୍ଷାତ୍ର ଜୀବନର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ,ଯାହାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଥିଲା ୧୯୬୪ ମସିହାରେ । ଏହା ଭିତରେ ୬୦ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି ।ତଥାପି, ଆଜିବି ମୋ ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନେକ ଘଟଣାର ଦୃଶ୍ୟ ଭାସି ଉଠୁଛି-ଭୁଲି ହେଉନି ଆଦୌ । ସେଇ ସ୍ମୃତିରାଜିକୁ ସମ୍ବଳକରି ଦାନକୃଷ୍ଣ ସ୍ମୃତି ପରିଷଦ,କଲେଜର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ୧୯୯୪ 'ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ'ପାଳନ ଅବସରରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ କବିତା ରଚନା କରିଥିଲି ।

ନର୍ଥ ହଷ୍ଟେଲରେ
ଚାନ୍ଦିପୁର ବେଳାଭୂମି,ଝାଉଁଟବଣ,
ସୁବଳପୁର, ପ୍ରଗତିନେତ୍ର ସବୁଆଡ଼େ
ଲାଗୁଅଛି ପାଳୀ,
ଭୋଗରାଜ ,କଟିଆହି,ବାଲିଆପାଳରେ
ଶାଳିକୋଠା,କଟକ ବା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ
ମୋ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ କାହିଁ ଭେଟିଲିତ ନାହିଁ,
'ଚଉଷଠି ମନ ଆଉ ଚିନ୍ତା ଚେତନାରେ
'ଚଉଷଠିବେ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ
ଆଜିର ଏ ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବେ ।
କାର୍ଲମାର୍ଟ,ଗାନ୍ଧୀ ,ମାଓ,ଆତାମସ୍ତିଥ ଯାଏଁ
କାହାର ଚରମ ନିନ୍ଦା,ପ୍ରଶଂସା ବା ହୁଏ ।
ଗରମ ପକ୍କୁଟି ମୁକ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ଚାପ ବନ୍ଧୁ ।
ସେ ଦିନର ବନ୍ଧୁମାନେ ସୁଖରେ ମୁଖର

'ବିଶ୍ୱଶ୍ରୀ ପ୍ରେସ'ର ସେଇ
ଛୋଟ କୋଠିରେ
ହସୁଥିବେ ହୃଦୟକୁ ମୁରୁକି ମୁରୁକି ।
ଗୋଆ ଅଧିକାର ଅବା ଦାନ ଆକ୍ରମଣ
ହରଷ ବିଷାଦେ ଭରା ସେ ସୁବ ମାନସ
ପେକି ବା ବେଲଗ୍ରେଡରୁ ଆସୁଥିବ ଚିଠି
ଲୁଚି ଲୁଚି ପଢୁଥିବେ ବନ୍ଧୁମାନେ ବସି ।
ବନ୍ୟା ଆଉ ଝଡ଼ବେଳେ ବିଲିଫ ବାଣିବେ
ପରଦୃଶ୍ୟେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ସୁଖ ବାଣି
ଦେବେ ।
ଚିରିକା ଉମେଶ ପୁଣି ଗଜାନାରାୟଣ
ରମା ରମା ଶାନ୍ତି ଅବା ନିଲି ତଳି ଛବି-
ସବିଳୁ ଖୋଜୁଛି ମୁହିଁ
'ଚଉଷଠି ମନ ଓ ଚିନ୍ତାରେ

ଆଜିର ଏ ବସନ୍ତ ମିଳନେ ।
++++
ବନ୍ଧୁଗଲେ କିଏ କାହିଁ ଏଇମିତି
ଜୀବନ ବିତିଲା
ପରାଣ ଚପିଲା ପରେ ଜୀବନର
ଉଜାଣି ବହିଲା ।
ମୁଁ ଚେଣୁ ପାଲଟି କାହିଁ ମୋ ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କୁ
'ଚଉଷଠି ମନ ଓ ଚିନ୍ତାରେ,
ତଥାପି ଖୋଜୁଛି ମୋର ବନ୍ଧୁ ପରିକଳେ,
'ଚଉଷଠିବେ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ
ଆଜିର ଏ ବସନ୍ତ ଲଗନେ ।
(କୁମ୍ଭୀର)
♥ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ
ଚମାରଣୀ, ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ,
ବାଲେଶ୍ୱର-୭୫୬୦୧୭
ମୋ: ୭୮୯୪୭୭୯୪୪୧

ବାଙ୍କୀ ପାଟପୁରର ସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିର

ସୁଷମା ପରିଜା

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବାଙ୍କୀ ଉପଖଣ୍ଡର ମହାନଦୀର ତଟ ଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ଲାବଣ୍ୟ ମଞ୍ଜୁଳ ଭୂମି ଖଣ୍ଡ । ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଘେରା ଏହି ସୁନ୍ଦର ଉପଖଣ୍ଡରେ ୧୬୬ଟି ରାଜସ୍ୱ ଗ୍ରାମ ରହିଛି ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ବାଙ୍କୀର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ମା' ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଭବ୍ୟ ମନ୍ଦିରର ସହ ଛୋଟ ବଡ଼ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଏକଶତରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମନ୍ଦିର ରହିଛି । ଏଠାକାର ଅଧିବାସୀ ମାନେ ନିଜର ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଧର୍ମ ଧାରଣାକୁ ବଜାୟ ରଖି ଏହିସ୍ୱରାୟ କୁପାଳୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ଧ୍ୟେୟ ମନେ କରିଥାନ୍ତି । ଉତ୍କଳ କଳାର ଦେଶ ଏ ଉତ୍କଳ । କାଳେ କାଳେ ଉତ୍କଳୀୟ ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ନିହାଣ ମୂଳର ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରିଗରୀ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ । ସେମାନଙ୍କ କଳା କୌଶଳରେ ଓଡ଼ିଶାର କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ଗର୍ଭି ଉଠିଥିଲା ଅକସ୍ମତ୍ ସୁନ୍ଦର ମନ୍ଦିର ମାନ । ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ସପ୍ତମ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ତ୍ରୟୋଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗଙ୍ଗ ବଂଶ ଏବଂ ଭୌମକର ବଂଶୀୟ ରାଜାମାନଙ୍କ ରାଜତ୍ୱ ସମୟରେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳୀୟ କଳା ସ୍ୱାପତ୍ୟ ଭାଷ୍ଟ୍ୟରେ ଉନ୍ନତିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ମନ୍ଦିର ତୋଳାଇଥିଲେ ଅଥବା ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଶିଳ୍ପୀ ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଥିଲେ । ସେହି ପ୍ରସାସରୁ ଗର୍ଭି ଉଠିଥିଲା ଅନନ୍ୟ କଳାକୃତିର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଏବଂ କୋଣାର୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର ଯାହା ଏଯାବତ୍ ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଳାକୃତି ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହେଉଛି । ବାଙ୍କୀ ପାଟପୁରର ସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିରଟି ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କଳାକୃତି । କଟକ ସଦର ମହକୁମାଠାରୁ ମାତ୍ର ପଚାଶ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ବାଙ୍କୀ । ବାଙ୍କୀର ଦକ୍ଷିଣକୁ ବାଙ୍କୀ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାସ୍ତାରେ ମାତ୍ର ଏକ କିଲୋମିଟର ଯିବା ପରେ

ଆସ ବୁଲିଯିବା

ସେଠାରୁ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଅଳ୍ପ ବାଟ ଗଲେ ପଡ଼େ ପାଟପୁର ଗ୍ରାମ । ସେହି ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସିଂହନାଥ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର । ଯଦିଓ ମନ୍ଦିରର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପନ୍ନରେ ସଠିକ୍ ତଥ୍ୟ ମିଳେନାହିଁ ତଥାପି ଏହା ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ନିର୍ମିତ ହେଇଥିବାର କୁହାଯାଏ । ଏଠାରେ ପ୍ରବଳିତ ଏକ ଜନଶୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ସ୍ଥାନର ଘଣ୍ଟ ଗୁଳ୍ମ, କଣ୍ଠା ଗଛ ଏବଂ କଣ୍ଠି କପାଳୀ ନାମକ ଏକ ଔଷଧୀୟ ଲତାରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଥିଲା । ନିକଟସ୍ଥ ସାହାଡ଼ାପଦା ଗ୍ରାମର ନାଥ ଦେହେରା ନାମକ ଏକ ଗୋପାଳ ଦିନେ ଗାଈ ଚରାଇବା ସମୟରେ ତା'ର ତମ୍ବା ନାମ୍ନୀ ଦୁଧିଆଳା ଗାଈ ଏକ ଉଚ୍ଚ ହୁଙ୍କା ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ ଦୁଇଟି ନାଗସାପକୁ କ୍ଷୀର ପିଆଇ ଥିବାର ଦେଖିଲା । ସେଦିନ ସିନା ସେ ସେଠାରୁ ଗାଈକୁ ହରୁଡ଼େଇ ଆଣିଲା କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କାରି ରହିବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ ହୁଙ୍କାରେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଅଲୌକିକ ପଦାର୍ଥ ରହିଛି ଭାବି ଉତ୍ସୁକତା ବଶତଃ ଗୋପାଳଟି ସେଇ ହୁଙ୍କାକୁ ଚାଟିବାରୁ ତା' ଭିତରେ ଏକ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଥିବାର ଦେଖିଲା । ଖଣ୍ଡ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଶିବଲିଙ୍ଗକୁ ଦେଖି ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଗୋପାଳଟି ଗାଆଁକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ବାଙ୍କୀ ଗଡ଼ର ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ସେହି ସମୟରେ ବାଙ୍କୀର ରାଜା

ସୁଭକ୍ତ ପାଟେରୀ ଦ୍ୱାରା ପରିବେଷିତ । ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ଦିରଟିର ଉଚ୍ଚତା ଷାଠିଏ ଫୁଟ । ମନ୍ଦିରର ମୁଖଶାଳା ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ରହିଛି । ଗମ୍ଭୀରା ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇ ନଥାନ୍ତି । କେବଳ ଲିଙ୍ଗ ସ୍ଥଳରେ ଦେଖିତ ହୋଇଥିବା ସର୍ପରାଜ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପାର୍ଶ୍ୱ ଦେବତା ଭାବରେ ଦକ୍ଷିଣରେ ବିଗୁରାଜ ଗଣେଶ, ଉତ୍ତରରେ ମା' ପାର୍ବତୀ, ଏବଂ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି । ମନପକ୍ଷ ପଟକୁ ଏ ପାବକ୍ଷ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିରାଟ ପୁଷ୍କରିଣୀ ରହିଛି । ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ରନବେଦୀ, ଶିବବିବାହ ମଣ୍ଡପ, ଭେଟ ମଣ୍ଡପ ରହିଛି । ଠାକୁରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୃଷ୍ଟ ଭାସିତ ଅବସ୍ଥାରେ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ମୁଖ କରି ରହିଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ା ପରିସରରେ ତ୍ରିନାଥ ମନ୍ଦିର, ରୋଷ ଶାଳା ଏବଂ ଯଜ୍ଞ ଶାଳା ରହିଛି । ଏହି ଯଜ୍ଞଶାଳାରେ ପ୍ରତି ଖୁବ୍ ପୂଜାବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଧର୍ମ ପରାୟଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ରାଜତ୍ୱ କାଳ ଥିଲା ମାତ୍ର ପଞ୍ଚଦଶ(୧୨୮୩ ରୁ ୧୨୯୮ ମସିହା) । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବାଙ୍କୀ ଗଡ଼ର ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ମନ୍ଦିର, କଳାବାଗର କନକ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର, ବିଦ୍ୟେଶ୍ୱରର ସିଂହନାଥ , ରାମନାଥ ଏବଂ ବିଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିର ରାଜୁତିରେ ତାଙ୍କ ଧିକାରରେ ସିଂହ ଚିହ୍ନ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ସମୟରୁ ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିରଟି ସମୁଦାୟ ତାରି ଏକର ପରିମିତ ଭୂମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହାର ଚାରିପଟ

କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଏହି ମନ୍ଦିରଟିର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା । ରାଜା ସିଂହ ଧଳଙ୍କ ନାମାନ୍ତରେ ଠାକୁର ସିଂହନାଥ ଦେ ନାମରେ ନାମିତ ହେଲେ । ରାଜା ସେଠାରେ ଠାକୁରଙ୍କ ନିତ୍ୟ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ପାଇଁ ସେବକମାନଙ୍କୁ ୧୧ ବାଟି ୧୧ ମାଣ ୧୧ ଗୁଣ୍ଠ ୧୧ ବିଶ୍ୱା ଜମି ଖଣ୍ଡା ଦେଇ ଅର୍ପଣ କରାଇଲେ । ରାଜା ସିଂହ ଧଳ ଖୁବ୍ ପୂଜାବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଧର୍ମ ପରାୟଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ରାଜତ୍ୱ କାଳ ଥିଲା ମାତ୍ର ପଞ୍ଚଦଶ(୧୨୮୩ ରୁ ୧୨୯୮ ମସିହା) । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବାଙ୍କୀ ଗଡ଼ର ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ମନ୍ଦିର, କଳାବାଗର କନକ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର, ବିଦ୍ୟେଶ୍ୱରର ସିଂହନାଥ , ରାମନାଥ ଏବଂ ବିଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିର ରାଜୁତିରେ ତାଙ୍କ ଧିକାରରେ ସିଂହ ଚିହ୍ନ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ସମୟରୁ ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିରଟି ସମୁଦାୟ ତାରି ଏକର ପରିମିତ ଭୂମିରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଏହାର ଚାରିପଟ

ସତ୍ସଙ୍ଗର ପ୍ରଭାବ...

ମନୋଜ କୁମାର ବେହେରା

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସଦସଙ୍ଗ ଚାଲିଥିଲା । ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସବୁ ଆସିକରି କଥା ଶୁଣାଉଥିଲେ । ଜଣେ ଭକ୍ତ ସବୁକୁ ପଚାରିଲେ, ଗୁରୁଜୀ ! ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଆଉ ଅହଂକାର କ'ଣ ? ସବୁ କହିଲେ, ଏହି ଚାରିଟାକୁ ଅନ୍ଧ କରଣ ଚତୁଷ୍ଟୟ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିର ଚେତନା ସମଗ୍ର ଆଉ ଅଖଣ୍ଡ ଅଟେ, ଅବିଭାଜ୍ୟ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର କାରଣରୁ ଏହାକୁ ଅନ୍ଧ କରଣ ଚତୁଷ୍ଟୟ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ମନନ କରିବାର କ୍ରିୟାର କାରଣ ଏହାକୁ ମନ କୁହାଯାଏ । ସମସ୍ତ ସ୍ମୃତିକୁ ସଂଗୃହୀତ କରିବାକୁ ଚିତ୍ତ କୁହନ୍ତି । ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବୁଦ୍ଧି କୁହନ୍ତି । ଏଥରେ ମୋର ଭାବ ହୋଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ ଅହଂକାର କୁହନ୍ତି । ଏସବୁ ଗୋଟିଏ ଚେତନାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଭକ୍ତ..ଗୁରୁଜୀ ମୃତ୍ୟୁକୁ କେମିତି ଜାଣିବା । ସବୁ କହିଲେ, ଯଦି ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜାଣିବାର ଅଛି, ତା'ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ନିଦକୁ ଜାଣ । କାହିଁକିନା ନିଦ ଆଉ ମୃତ୍ୟୁର ବେଶୀ ଅନ୍ଧର ନଥାଏ । ଭକ୍ତ..ଗୁରୁଜୀ କାମନା କ'ଣ ? ସବୁ କହିଲେ, ଜୀବନର ଆଧାର କାମନା ଅଟେ । ପରିଗ୍ରହ ଆଉ ଉପଭୋଗର ଆଧାର ମଧ୍ୟ କାମନା ଅଟେ । ଯେଉଁଠି ମନ ଅଛି ସେଠାରେ କାମନା ଅଛି । ଯେତେବେଳେ କାମନା ତାତ୍ତ୍ୱ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ଲାଗିଥାଏ କି ଶକ୍ତି ଯେମିତି ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ହେଇଯାଇଛି । ମନ ସେତେବେଳେ ଅଧାର ହୋଇଉଠେ । ଆଉ ଏହି ଭାବକୁ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଭକ୍ତ.. ଗୁରୁଜୀ ମୌନର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ସବୁ କହିଲେ, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତର ସବୁଠୁ ଗହୀର ମାଧ୍ୟମ ହେଲା ମୌନ । ମୌନକୁ ଯାହା ଆମେ କରି ପାରିବା ତାହା ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା

କରି ହେବନାହିଁ । କାହିଁକିନା ଶବ୍ଦର କମ୍ପଣି ମୌନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାଏ । ପୁଣି ଅରେ ଭକ୍ତ ପଚାରିଲେ, ଗୁରୁଜୀ ତର ଆଉ ଆଶା କ'ଣ ? ଗୁରୁଜୀ କହିଲେ, ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ପ୍ରେମ ଆଉ ବିପଦ ସବୁ ଯାଗାରେ ତର ଆଉ ଆଶାର ନିଜର ପ୍ରବେଶ ବନେଇ ରଖିଥାନ୍ତି । ଆମର ପୁରାଜୀବନ ଏହି ଦୁଇ ଖଣ୍ଡରେ ଅଟକିଯାଏ ଆଉ ବାକି ଭାବନା ସବୁଏହା ପରେ ଆସିଥାଏ । ଯେମିତି ଆମେ ସବୁବେଳେ ତରରେ ରହିଥାଉକି ଯଦି ଆମେ ସମ୍ପନ୍ନ ଭଲରେ ନରଖିବା ତା'ହେଲେ ଆମକୁ ବିପଦ ବେଳେ କିଏ ଆସି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଭକ୍ତ.. ଗୁରୁଜୀ ମୋର ଶେଷ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା, ଭଗବାନ ଆଉ ଇଶ୍ୱର କ'ଣ ଏକ ? ଗୁରୁଜୀ କହିଲେ, ଦୁର୍ଘଟକର ଧରାତଳ ହିଁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ଭଗବାନ ମାନବ ଜୀବନଧାରୀ ଅଥବା ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାଣୀ ରୂପରେ(ଦଶାବତାର ଭଳି) ହୋଇଥାନ୍ତି । ଇଶ୍ୱର ସୃଷ୍ଟିର ଭାଗ ଅଟନ୍ତି । ସୃଷ୍ଟିର ବିକାଶ ଆଉ ସଂହାରରେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଭୂମିକା ହୋଇଥାଏ ।

+ପୁତ୍ର ନମ୍ବର-୨୧୭/ପି,
ବାସାବାବା ମଠ ଲେନ,
ଯୁନିଟ୍-୯ (ପୁଅଟ),
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୨
ମୋ: ୭୯୭୮୮୩୦୬୧୧

